

Początek pracy z systemem Ośrodek FB

Instrukcja administratora systemu

Spis treści

I. Wstęp.....	2
II. Architektura systemu Ośrodek FB.....	2
III. Instalacja systemu Ośrodek FB.....	5
1. Instalacja programu Ośrodek 7.....	6
2. Instalacja serwera/klienta Firebird.....	10
3. Instalacja programu Ośrodek dla Wykonawcy.....	11
4. Instalacja programu Adobe Reader.....	11
5. Wyjście z programu.....	11
IV. Wdrożenie systemu Ośrodek dla posiadaczy wersji DBF.....	11
1. Utworzenie połączenia do bazy danych.....	12
2. Utworzenie bazy danych.....	13
3. Konwersja danych z wersji DBF.....	15
Krok 1 – Eksport danych DBF do pośredniego formatu tekstowego DAN.....	16
Krok 2 – Import pliku pośredniego do bazy Firebird.....	18
Krok 3 – Import zbiorów specjalnych.....	20
Krok 4 - Uzupelnienie użytkowników Firebird dla użytkowników systemu Ośrodek.....	22
Krok 5 – Opcjonalny import archiwów zleceń.....	22
V. Aktualizacja systemu Ośrodek do najnowszej wersji.....	25
VI. Konfiguracja współpracy z systemem EWMAPA.....	28
1. Przekopiowanie pliku osrodek.dll.....	28
2. Rejestracja serwera OLE.....	28
3. Konfiguracja połączenia z systemem Ośrodek.....	29
VII. Edytor raportów Artist.....	32
1. Sekcje wzorca (Bands).....	34
2. Operacje na sekcjach.....	35
3. Obiekty w sekcjach (Controls).....	35
4. Operacje na obiektach.....	39
5. Okno dialogowe tabel, pola z bazy danych.....	40
6. Zmienne w raportach typu .atx.....	43
Zmienne predefiniowane przez program Artist.....	43
Zmienne globalne systemu Ośrodek.....	43
7. Nazwy plików wzorców i ich lokalizacja.....	46

I. Wstęp

Niniejszy dokument przeznaczony jest dla administratorów systemu Ośrodek. Zawiera on opis otoczenia systemu, jego instalacji, konwersji danych z wcześniejszych wersji programu, wybranych programów współpracujących. Ponieważ rozróżnienie pomiędzy administratorem systemu Ośrodek, a zaawansowanym użytkownikiem jest trudne, bo prawidłowa konfiguracja oprogramowania wymaga zarówno wiedzy geodezyjnej o zasobie, jak i umiejętności informatycznych, opis szczegółów konfiguracji systemu Ośrodek i wszelkich jego funkcji zaawansowanych znajduje się w instrukcji użytkownika.

II. Architektura systemu Ośrodek FB

Program napisany jest w Delphi, działa w oparciu o darmową, SQL-ową bazę danych Firebird (typu open source) w wersji conajmniej 2.0.4 o Nielimitowanej liczbie użytkowników, powstałą na bazie produktu firmy Borland – Interbase 6.0.

Aby korzystać z programu należy:

1. Zainstalować serwer Firebird, lub uzyskać prawa dostępu do zainstalowanego serwera.
2. Zainstalować program wraz z plikami towarzyszącymi – jednokrotnie w ramach sieci komputerowej.
3. Zainstalować klienta bazy Firebird na wszystkich stanowiskach, na których ma być eksploatowany program
4. Zainstalować BDE na wszystkich stanowiskach, na których ma być eksploatowany program (jeśli będzie korzystał z eksportu danych do plików .dbf).
5. Podłączyć stanowiska do zainstalowanego programu.

Funkcje powyższe można zrealizować za pomocą programu instalacyjnego.

Następnie w systemie Ośrodek należy:

1. Utworzyć połączenie do bazy danych
2. Wykreować bazę danych
3. Wykonać konwersję danych z wersji DBF.

Serwer Firebird może być zainstalowany na dowolnym komputerze w sieci, widocznym poprzez numer IP (lub jakikolwiek inny sposób). Baza danych systemu musi się znajdować na serwerze Firebird. Pliki z bazą danych nie muszą być widoczne w sieci (zaleca się, aby były niewidoczne). Baza danych systemu Ośrodek składa się z 3 plików o dowolnej nazwie (nazwa zdefiniowana w połączeniu do bazy danych) i różnych rozszerzeniach. Zalecane rozszerzenie głównego pliku z danymi to .fdb. Pozostałe rozszerzenia narzucane są przez system: fdr to baza z zeskanowanymi dokumentami, zaś fdw to baza z wytycznymi KERG i opiniami ZUDP. Podział bazy danych na 3 pliki został wprowadzony w celu ułatwienia archiwizacji.

Przykładowa baza danych systemu Ośrodek:

osrodek.fdb – główny plik z danymi

osrodek.fdr – baza z zeskanowanymi dokumentami

osrodek.fdw – baza z wytycznymi KERG i opiniami ZUD

Pliki bazy danych mogą być archiwizowane przez kopiowanie z poziomu systemu operacyjnego (dobrze, aby w momencie kopiowania nikt nie pracował w systemie Ośrodek), lub przez standardowe narzędzia wykonywania backupu Firebird (nazwa oraz funkcjonalność zależy od stosowanej wersji serwera i jest opisana w jej dokumentacji)

Aplikacja komunikuje się z bazą poprzez klienta Firebird

Program wykonywalny osrodekf.exe powinien być zainstalowany na serwerze aplikacji. Serwer aplikacji to dowolny komputer w sieci, udostępniający swoje zasoby wszystkim użytkownikom. Niekoniecznie musi to być ten sam komputer, na którym instalowany jest Firebird. Użytkownicy muszą widzieć program osrodekf.exe wraz z plikami towarzyszącymi.

W pakiecie systemu Ośrodek dostarczane są następujące programy wykonywalne:

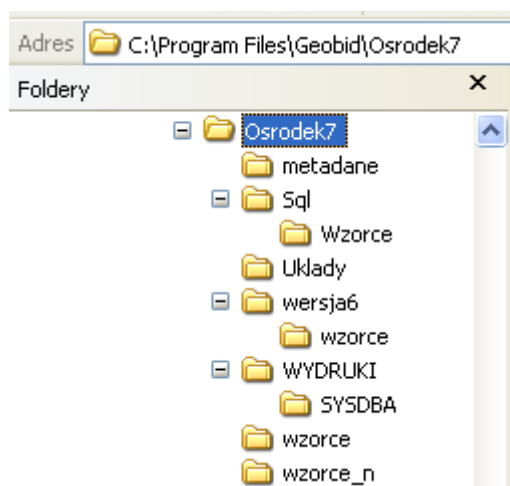
- osrodekf.exe – system Ośrodek,
- dbf2fb.exe - konwerter bazy danych z wersji DBF,
- artist.exe - projektant raportów (używanych przy zestawieniach). Wraz z programami użytkownik otrzymuje przykładowe, gotowe do użytku wzorce wydruków, które może dowolnie dostosować do swoich potrzeb,
- upgrade.exe – program do instalowania nowych wersji programu Ośrodek,
- compXML.exe – program do kompresji metadanych
- qrp.exe – zewnętrzny program do oglądania i drukowania plików z raportami w formacie qrp.

W razie potrzeby, program może być bezpłatnie udostępniany innym podmiotom, wraz z plikami raportów.

Programy te znajdują się w folderze głównym systemu Ośrodek

Program Ośrodek współpracuje z niezależnym, opcjonalnym modułem Strateg_sec, w zakresie tworzenia i kontroli reguł, jakim mają podlegać hasła Firebird.

System Ośrodek tworzy na dysku następującą strukturę katalogów:

gdzie:

C:\Program Files\Geobid\Osrodek7 – przykładowy folder główny program, oraz podfoldery

Metadane – opcjonalny folder do eksportu metadanych

Sql - podfolder zawierający pliki z zapamiętanymi przykładowymi zapytaniami do bazy SQL, modyfikowany z poziomu Monitora zapytań systemu Ośrodek oraz wzorce xml dla opcji Metadane

Sql\Wzorce – szablony html do eksportu wyników zapytań z monitora zapytań do formatu html

Układy – definicje układu 2000, 65 oraz układów lokalnych

wersja6 – opcjonalny folder z plikami z wersji 6 systemu Ośrodek podmienionymi w procesie instalacji wersji 7, jeśli była instalowana do tego samego katalogu, co wersja 6

wersja6\wzorce – kopia wzorców .atx i rtf z wersji 6 systemu Ośrodek

wydruki – opcjonalny folder zawierający kopie wykonanych zestawień w formacie qrp, pod warunkiem zaznaczenia stosownej opcji w konfiguracji systemu Ośrodek. W folderze tym znajdują się podfoldery o nazwach będących identyfikatorem użytkownika, w każdym z podfolderów – pliki raportów wygenerowanych przez użytkownika

wzorce – wzorce wydruków klasy .atx (z tego katalogu odczytywane przez program Artist) oraz .rtf

(odczytywane z tego miejsca przez edytor rtf wbudowany w system Ośrodek)
wzorce_n – wzorce wydruków dostarczone w procesie aktualizacji przy pomocy pliku
osrodekf.upg; ponieważ użytkownik może przy pomocy programu Artist modyfikować
wzorce, w celu uniknięcia nadpisania modyfikowanego wzorca przy kolejnym
upgradzie, wzorce są umieszczane tutaj. Administrator powinien skopiować nowe
wzorce z tego katalogu do katalogu wzorce, po każdorazowym upgradzie systemu
Ośrodek

Użytkownik systemu Ośrodek powinien mieć pełny dostęp do folderu głównego systemu Ośrodek,
oraz podfolderów.

III. Instalacja systemu Ośrodek FB

System Ośrodek FB rozprowadzany jest na płytach CD. Po włożeniu płyty do napędu powinien
uruchomić się program instalacyjny. Jeśli tak się nie stanie, należy uruchomić z płyty plik
osrfbins.exe.

Na ekranie pokaże się wówczas menu płyty instalacyjnej:

OŚRODEK 7 dla WINDOWS

Instalacja programu OŚRODEK 7 dla WINDOWS

Wybierz element, który ma być zainstalowany. Po instalacji jednego programu można uruchomić instalację następnego.

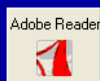
Instalacja programu OŚRODEK 7 dla WINDOWS. Uwaga - posiadacze wersji 1..5 powinni instalować do nowego katalogu, posiadacze wersji 6 mogą instalować do katalogu z wersją 6

Instalacja serwera/klienta Firebird (wersja 2.0.4)

Wersja instalacyjna programu "OŚRODEK dla wykonawcy". Każdy wykonawca może pobrać wersję instalacyjną z naszej strony WWW.

Instalacja programu Adobe Reader w wersji 7.05 (wymagany do przeglądania dokumentacji)

Wyjście z programu

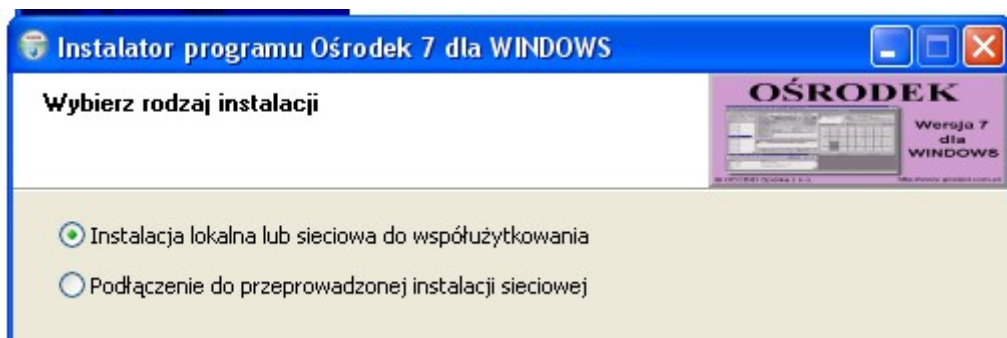
Uruchomienie programu instalującego element następuje po naciśnięciu odpowiadającego mu przycisku.

1. Instalacja programu Ośrodek 7

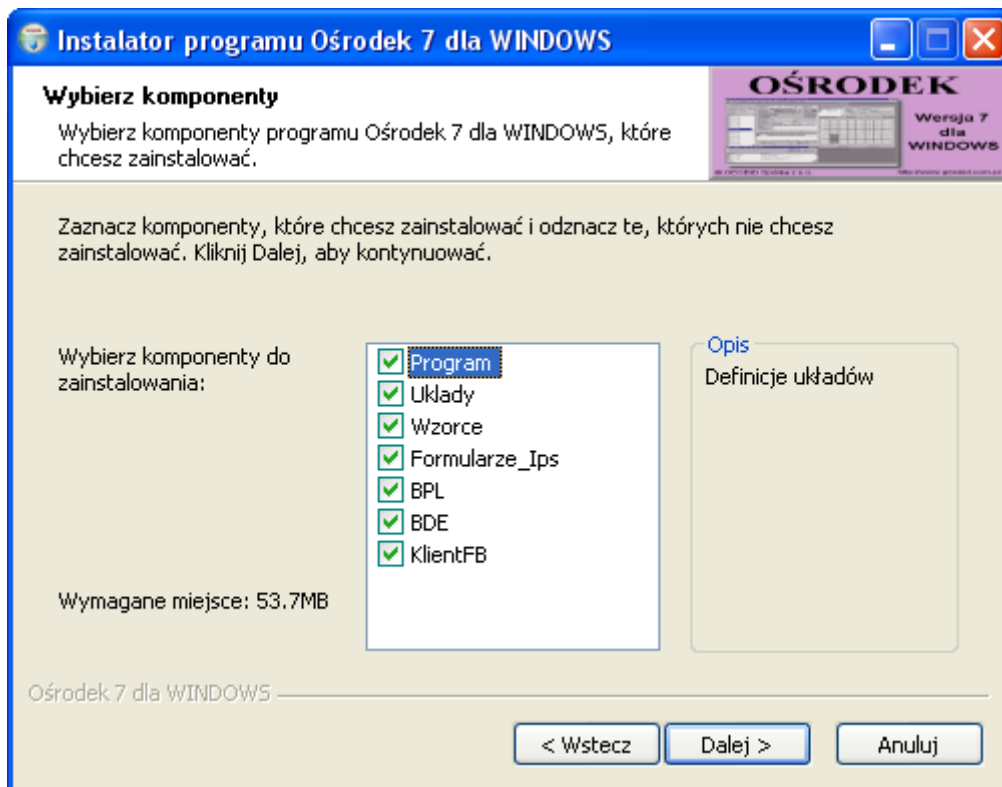
Niezależnie od posiadania, bądź nieposiadania wcześniejszych wersji systemu Ośrodek należy uruchomić opcję pierwszą – instalację programu Ośrodek 7 dla Windows. W systemach operacyjnych, które tego wymagają, należy uruchomić program instalacyjny z prawami administratora. W razie kłopotów z uruchomieniem w tym trybie przy pomocy ekranu tytułowego, można na płycie znaleźć plik instaluj.exe w katalogu Osrodek7 i uruchomić go z tej lokalizacji. Po wyświetleniu okna tytułowego:

instalator pyta o rodzaj instalacji:

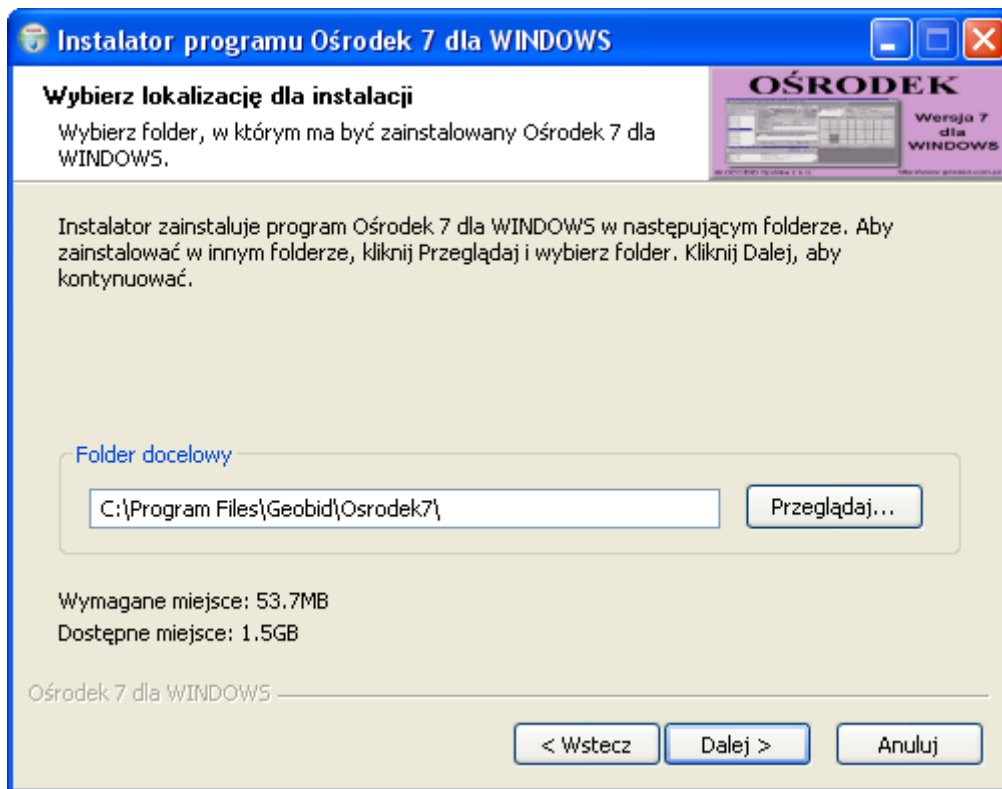
Instalując po raz pierwszy wersję 7 w danej sieci komputerowej należy wybrać pierwszą opcję. Po wybraniu pierwszej opcji – instalacji lokalnej lub sieciowej do współużytkowania- następuje prośba o zatwierdzenie warunków licencji, po czym - instalator zadaje pytanie o komponenty do zainstalowania:

W wypadku instalowania programu w sieci – na serwerze, komponenty: Program, Układy, Wzorce, Formularze IPS oraz Klient FB są komponentami globalnymi, zaś BDE i BPL to komponenty lokalne – instalowane na komputerze, z którego uruchamiany jest instalator.

Osobnego omówienia wymaga komponent KlientFB – jest to biblioteka klienta Firebird, w postaci pliku gds32.dll, kompatybilna z serwerem 2.04 dostarczanym na płycie. Jeśli komponent jest zaznaczony, biblioteka kopiowana jest do katalogu głównego systemu Ośrodek i nie trzeba instalować klienta Firebird na każdym stanowisku.

Następnie instalator zadaje pytanie o lokalizację instalowanego programu:

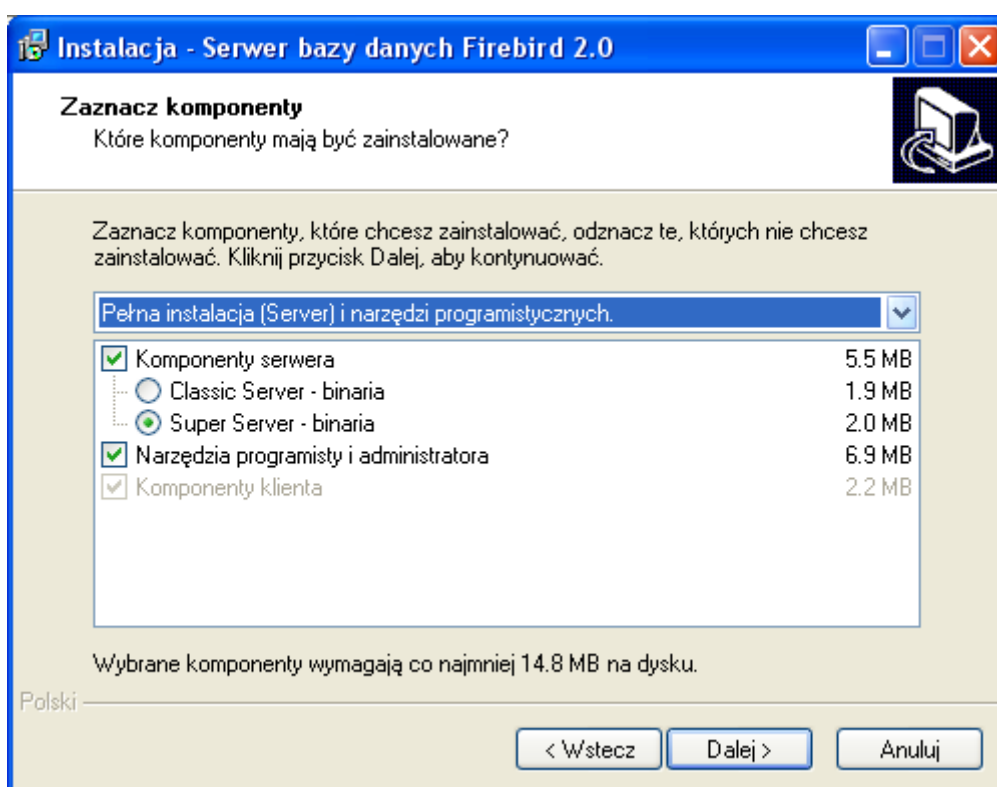
Program może być instalowany na komputerze lokalnym w podanym powyżej miejscu (wyłącznie w przypadku, gdy tylko jedna osoba będzie korzystała z programu) lub na serwerze aplikacji z dowolnej końcówki (niekoniecznie z serwera). Serwer aplikacji to dowolny komputer w sieci, który udostępnia przynajmniej jeden folder innym użytkownikom. W takim folderze można zainstalować program Ośrodek 7. **Programu nie należy pod żadnym pozorem instalować w katalogu, w którym zainstalowana jest poprzednia wersja systemu Ośrodek niższa niż 6.0 (wszystkie wersje DBF), gdyż grozi to zniszczeniem bazy danych.** Jeśli natomiast posiadacie Państwo wersję 6.x, program należy zainstalować do katalogu z wersją 6.x. Serwer aplikacji może równocześnie pełnić rolę serwera bazy danych, ale nie jest to konieczne. Po zatwierdzeniu lokalizacji instalator pyta o nazwę grupy programów w menu start, po czym rozpoczyna proces instalacji, zgodnie z zaznaczonymi opcjami.

W wypadku instalacji programu w sieci komputerowej na każdym stanowisku trzeba zainstalować oprogramowanie lokalne – bde i bpl. W tym celu należy w momencie startu instalatora wybrać opcję *Podłączenie do przeprowadzonej instalacji sieciowej*. Osoba instalująca program pytana jest tylko o ścieżkę dostępu do pliku osrodekf.exe oraz o nazwę folderu w menu Start.

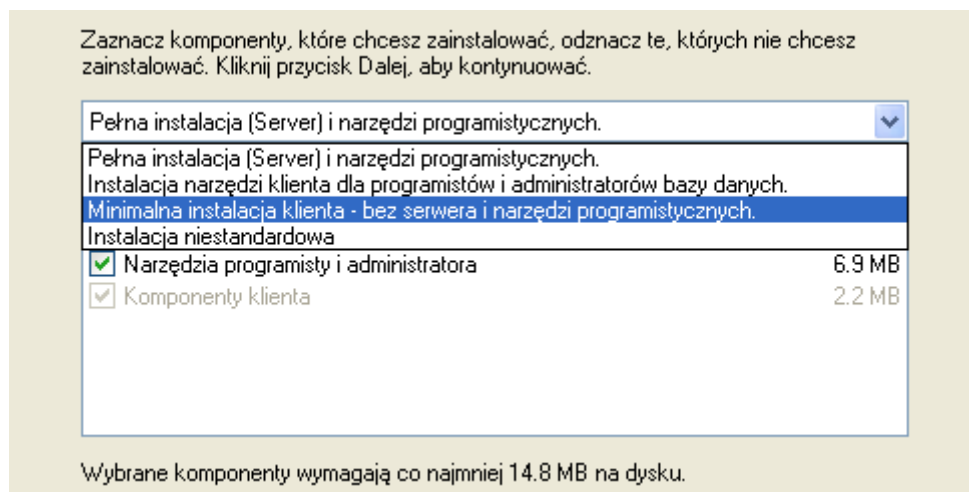
2. Instalacja serwera/klienta Firebird

Na jednym z komputerów w sieci należy uruchomić serwer Firebird. Na tym komputerze będzie znajdowała się baza danych systemu Ośrodek. Na pozostałych, korzystających z systemu Ośrodek należy zainstalować klienta Firebird. Na płycie instalacyjnej systemu Ośrodek znajduje się instalator serwera i klienta Firebird w wersji 2.0.4. Najnowszą wersję serwera Firebird można także znaleźć pod adresem: <http://www.firebirdsql.org/>

Po uruchomieniu instalatora Firebird (przycisk Firebird – drugi od góry w menu instalacji) wyświetlone zostaje okno instalatora. Na serwerze Firebird radzimy zaznaczyć jak poniżej:

zaś w wypadku instalacji klienta Firebird na końcówce, wystarczy zaznaczenie jak poniżej:

Instalacja klienta Firebird nie jest wymagana na końcówkach, jeśli zainstalowano komponent KlientFB podczas instalacji programu Ośrodek.

3. Instalacja programu Ośrodek dla Wykonawcy

Ośrodek dla Wykonawcy to bezpłatny program dla wykonawców prac geodezyjnych. Dzięki niemu Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej może wymieniać dane z wykonawcami prac poprzez Internet.

Programu nie trzeba instalować, można go bezpłatnie dystrybuować.

Szczegółowy opis internetowej procedury wymiany danych można znaleźć pod adresem:

<http://www.odgik.pl/>

4. Instalacja programu Adobe Reader

Dokumentacja do programu dostarczana jest w postaci elektronicznej w formacie PDF, dlatego na płycie znajduje się także instalator programu Adobe Reader w wersji 7.05. Do prawidłowego działania systemu Ośrodek program nie jest wymagany.

5. Wyjście z programu

Ostatnia opcja menu instalacji kończy proces instalacji na komputerze.

IV. Wdrożenie systemu Ośrodek dla posiadaczy wersji DBF

Aby rozpocząć pracę z systemem Ośrodek, po jego zainstalowaniu, na jednym ze stanowisk należy wykonać następujące czynności:

1. Utworzyć połączenie do bazy danych

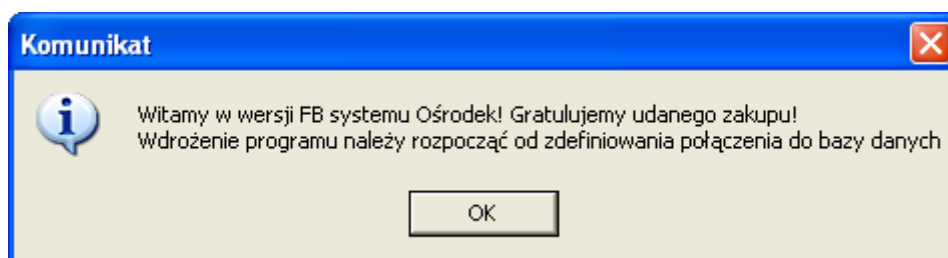
2. Wykreować bazę danych

3. Wykonać konwersję danych z wersji DBF.

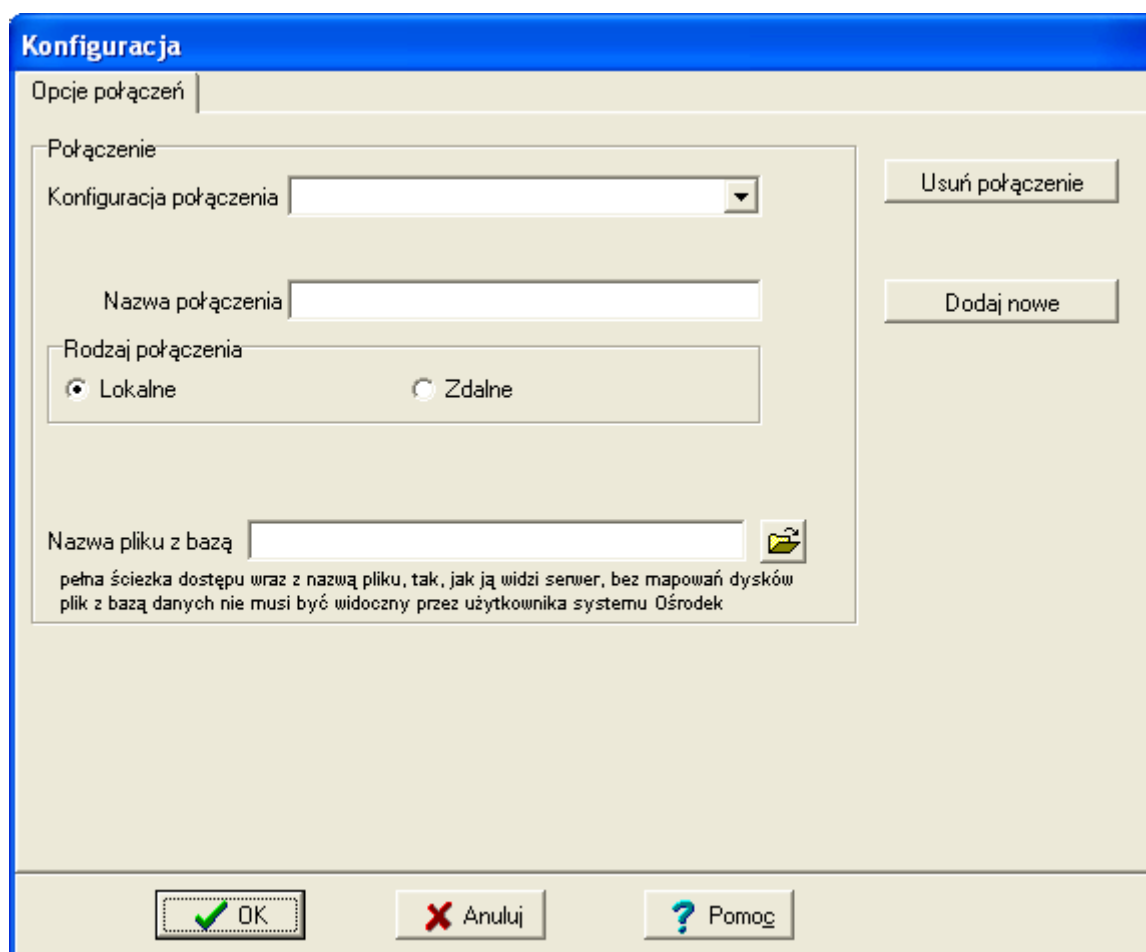
Dwa pierwsze punkty powinny wykonać także osoby nie posiadające wcześniejszych wersji systemu Ośrodek.

1. Utworzenie połączenia do bazy danych

Podczas pierwszego uruchomienia systemu Ośrodek (gdy w katalogu głównym systemu brak jest pliku z połączeniami do bazy danych oconnect.ini) wyświetlony zostaje komunikat:

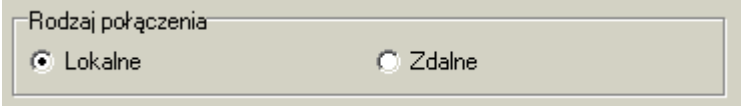

Po jego zaakceptowaniu wyświetlone zostaje okno konfiguracji połączeń:

Okienko to można wyświetlić także podczas późniejszej pracy z programem wchodząc do opcji *Baza | Konfiguracja | Opcje połączeń*.

Następnie należy nacisnąć przycisk . W polu Nazwa połączenia należy określić nazwę np. Ośrodek, albo Ośrodek-Ewidencja. Jeśli serwer bazy danych mamy zainstalowany lokalnie i na tym komputerze chcemy utworzyć bazę, wówczas zaznaczamy:

Okno wyboru rodzaju połączenia z dwiema opcjami: Lokalne i Zdalne.

Jeśli serwer bazy danych zainstalowany jest na innym komputerze, wówczas wybieramy połączenie zdalne, podajemy adres IP komputera, na którym zainstalowany jest serwer (można także podać nazwę komputera) i wybieramy z listy system operacyjny serwera. Zarówno dla połączenia lokalnego, jak i dla połączenia zdalnego musimy określić ścieżkę dostępu wraz z nazwą pliku bazy danych. W tym momencie plik z bazą danych nie powinien istnieć. Plik musi mieć rozszerzenie .fdb (tak naprawdę tworzone są 3 pliki z danymi, o rozszerzeniach FDB, FDR, FDW – pliki FDR i FDW będą miały taką samą nazwę, jak plik fdb)

W wypadku połączenia zdalnego plik z bazą danych nie musi być widoczny w sieci komputerowej (wystarczy, że widzi go serwer Firebird).

Naciśnięcie przycisku <OK> spowoduje zapisanie konfiguracji połączeń do pliku oconnect.ini oraz wyświetlenie okienka logowania. Podczas próby zalogowania do nieistniejącej bazy danych zostaną wyświetlone komunikaty umożliwiające utworzenie bazy danych.

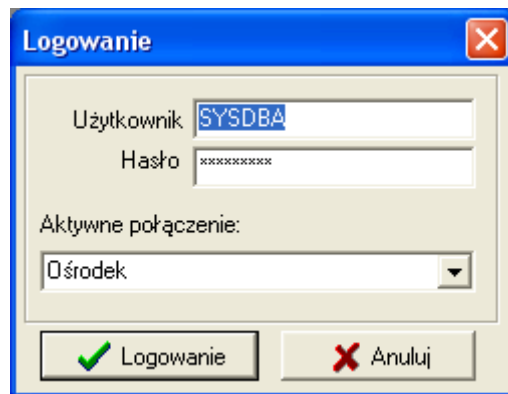
Raz zainstalowany system Ośrodek może pracować z wieloma bazami danych, w takim przypadku dla każdej bazy danych należy określić nowe połączenie.

2. Utworzenie bazy danych

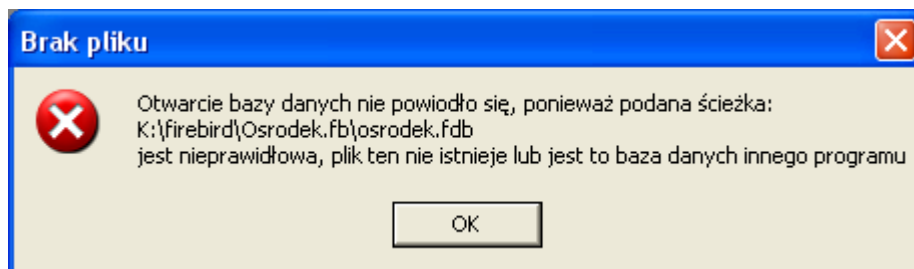
Utworzenie bazy danych następuje podczas pierwszego logowania do bazy wskazanej przez połączenie, jeśli nie istnieje plik z bazą danych. Założenie bazy danych możliwe jest jedynie przez użytkownika SYSDBA. Standardowe hasło użytkownika SYSDBA to masterkey.

W systemie Ośrodek założenie nowej bazy przebiega następująco:

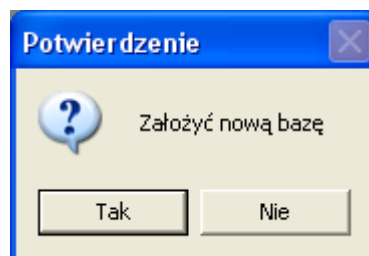
Po zalogowaniu:

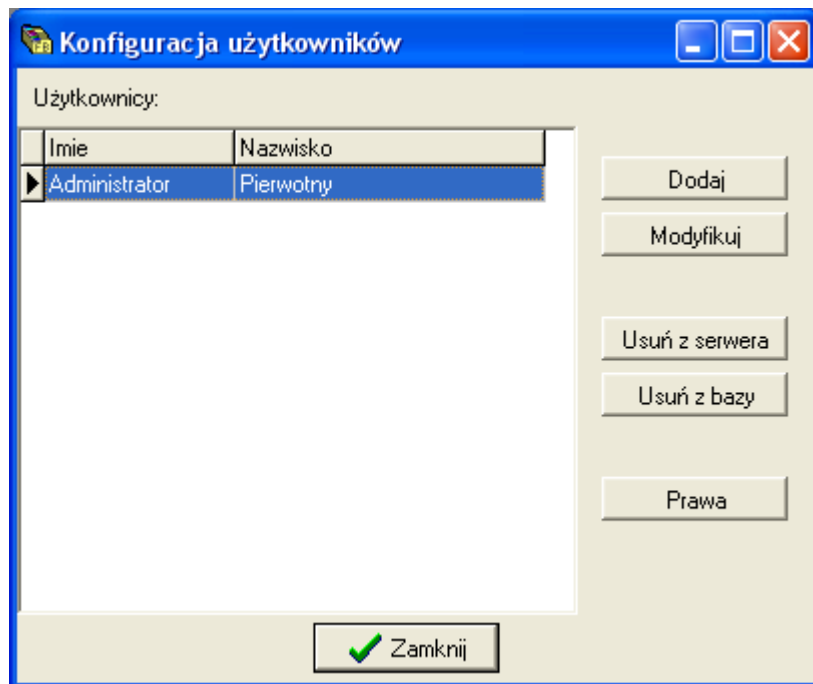
wyświetlone zostanie okienko:

po jego zatwierdzeniu komputer zada pytanie:

Odpowiedź twierdząca spowoduje założenie bazy danych, po czym komputer zaproponuje uzupełnienie użytkowników:

Uzupełnienia użytkowników można dokonać teraz, lub w dowolnym, późniejszym momencie eksploatacji programu, korzystając z opcji *Baza | Użytkownicy*.

3. Konwersja danych z wersji DBF.

Przed konwersją danych należy utworzyć nową bazę danych.

Konwersja danych z wersji DBF przebiega następująco:

1. Eksport danych z wersji DBF do pośredniego formatu tekstowego DAN przy pomocy programu dbf2fb.exe.
2. Import pliku do systemu Ośrodek.
3. Import ustawień oraz plików z zeskanowanymi dokumentami, wytycznymi i opiniami
4. Uzupełnienie użytkowników Firebird dla użytkowników systemu Ośrodek.
5. Opcjonalny import archiwów zleceń.

Krok 1 – Eksport danych DBF do pośredniego formatu tekstowego DAN

W pakiecie systemu Ośrodek dostarczony jest program dbf2fb.exe wraz z plikiem konfiguracyjnym dbf2fb.ini. Po prawidłowej instalacji programu pliki te powinny znajdować się w katalogu głównym systemu Ośrodek, tam, gdzie plik osrodekf.exe.

W celu wykonania pierwszego kroku konwersji należy uruchomić program dbf2fb.exe. Okno programu wygląda w sposób następujący

Konwerter DBF -> DAN (txt)

Konwersja danych do systemu OŚRODEK FB

Krok 1 - utworzenie tekstowego pliku pośredniego
(kolejne kroki wykonać zgodnie z instrukcją w systemie Ośrodek)

Kartoteka z danymi wejściowymi (ścieżka do osrodek.exe):
K:\Ośrodek5\ Wybierz

Nazwa pliku tekstowego z danymi wyjściowymi:
K:\temp\osrodek.dan Wybierz

Generuj dane o użytkownikach

Postęp procesu konwersji: 0

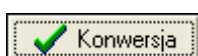
Tworzenie tabeli:

Konwersja Anuluj

:

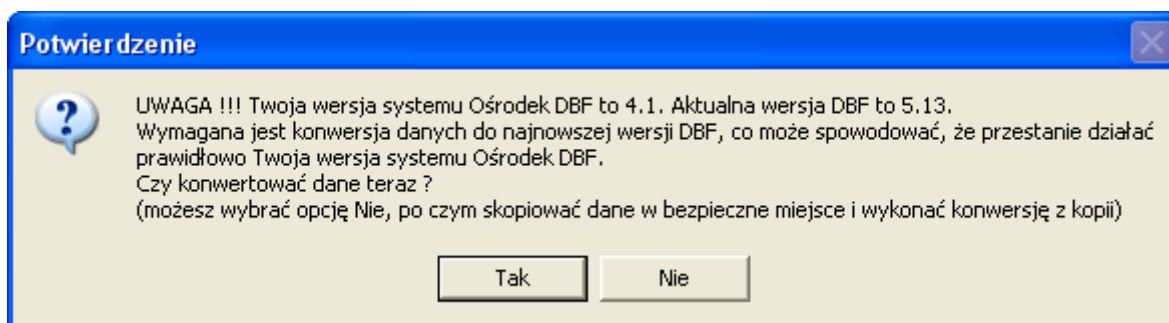
Należy teraz podać katalog z bazą systemu Ośrodek w wersji DBF (górne pole edycyjne), oraz wskazać miejsce, gdzie utworzony zostanie tekstowy plik wynikowy (należy podać nazwę nieistniejącego pliku, rozszerzenie najlepiej .dan) – dolne pole edycyjne.

Po określeniu tych danych należy nacisnąć przycisk:

Jeśli konwertujemy dane z wcześniejszej wersji systemu Ośrodek niż 5.13, na ekranie zostanie

wyświetlone okno z komunikatem.

W takiej sytuacji zaleca się naciśnięcie przycisku *Nie*, przekopiowanie danych dbf (najlepiej całego katalogu wraz z programem i plikami towarzyszącymi) do innego katalogu i powtórne uruchomienie programu konwertującego, ze wskazaniem katalogu z kopią i tym razem wybranie opcji *Tak*.

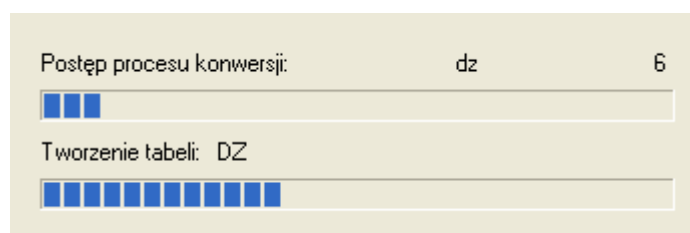
Zaznaczenie opcji

Generuj dane o użytkownikach

spowoduje, że wszystkie identyfikatory użytkowników z wersji DBF zostaną przeniesione do bazy Firebird. Wskazane jest pozostawienie zaznaczonej opcji ze względu na ciągłość zapisów autoryzacyjnych w bazie systemu Ośrodek.

Użytkownicy nie zostaną założeni na serwerze – tą czynność należy wykonać później przy pomocy dowolnego narzędzia, np. w programie Ośrodek

W trakcie procesu tworzenia pliku pośredniego na ekranie widoczne będą paski postępu:

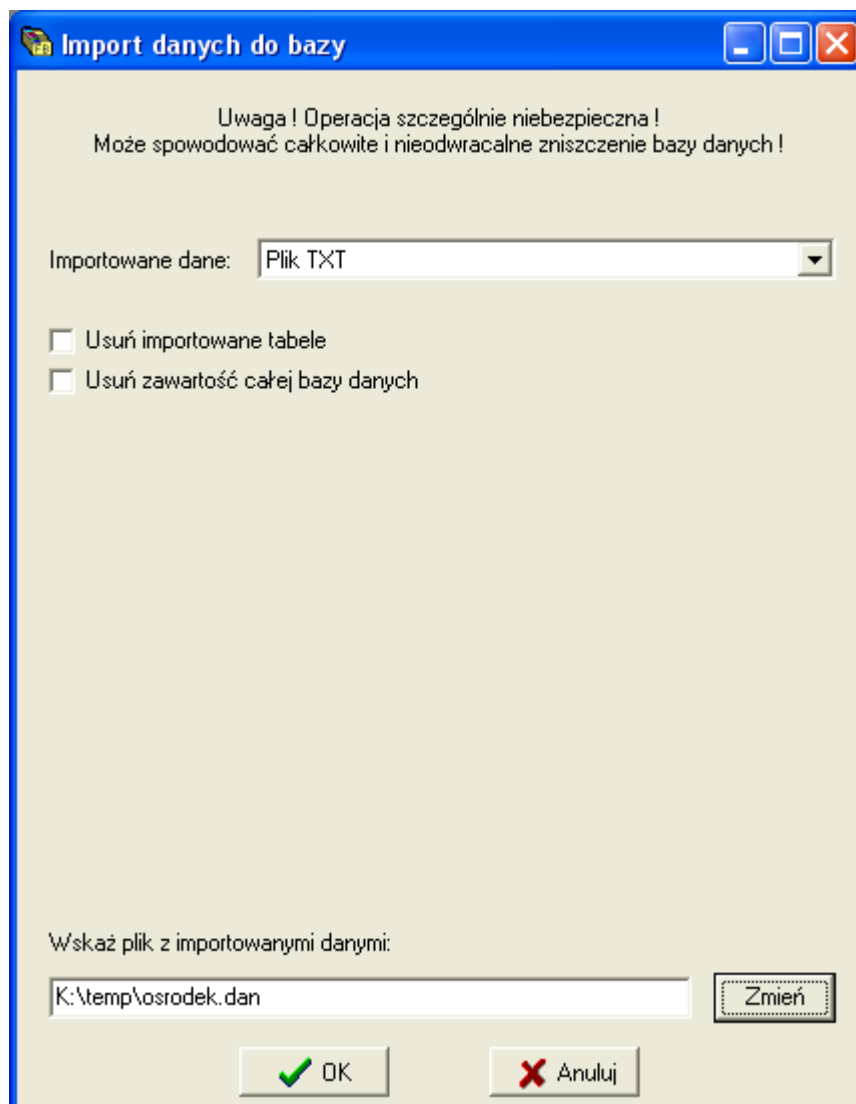
Po zakończeniu procesu wyświetlony zostanie komunikat,

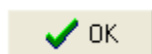
po czym nastąpi automatyczne zamknięcie okna programu konwersji.

Krok 2 – Import pliku pośredniego do bazy Firebird

W celu wczytania pośredniego pliku tekstowego do bazy systemu Ośrodek, należy z poziomu menu głównego programu Ośrodek uruchomić opcję *Baza | Import danych*. Wyświetlone wówczas zostanie następujące okno:

W dolnym polu edycyjnym należy podać nazwę pliku pośredniego z danymi wykreowanego w kroku pierwszym, po czym nacisnąć

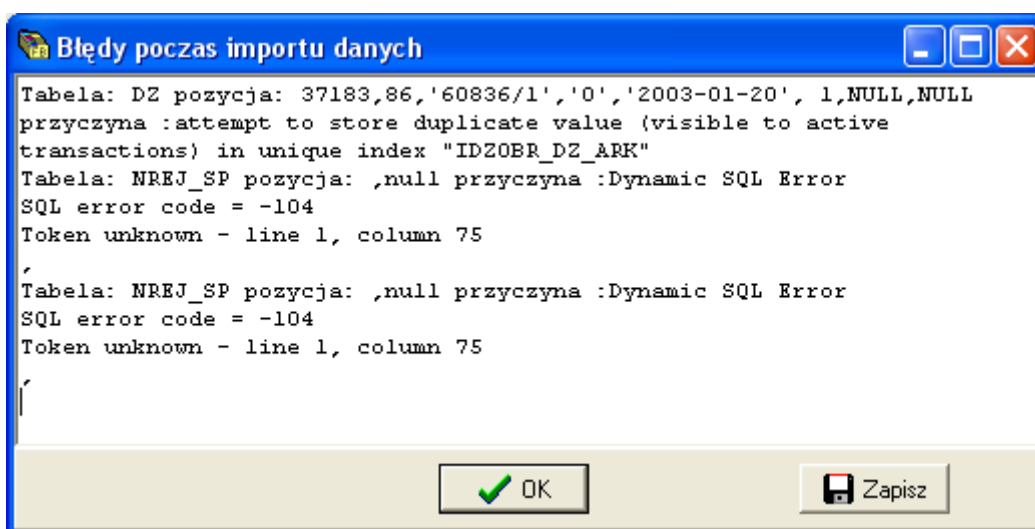
Teoretycznie import danych do bazy z tego samego pliku może być wykonywany wielokrotnie.

W takim wypadku należy zaznaczyć opcję

Usuń importowane tabele albo *Usuń całą zawartość bazy danych*

Działania tego typu nie są zalecane, gdyż powodują niepotrzebne puchnięcie bazy danych. W razie konieczności powtórnego importu danych (bo nastąpiły jakieś błędy) lepiej poza programem usunąć plik z bazą danych, utworzyć ją powtórnie i wykonać import danych.

Gdyby w trakcie importu komputer znalazł błędy w pliku z danymi, wówczas zostanie wyświetlone okno zawierające informacje na temat miejsca wystąpienia błędu – tabeli, wiersza z danymi oraz przyczyny błędu:

Powyższy przykład oznacza, że w tabeli DZ istnieją dwie działki o tym samym numerze 60836/1 i numerze karty mapy 0 w ramach gminy i obrębu. Prawdopodobnie doszło do uszkodzenia bazy, bądź indeksów w wersji DBF. Zalecane jest wykonanie opcji *Naprawa bazy* w systemie Ośrodek w wersji DBF, a następnie sprawdzenie, czy faktycznie nie występują 2 działki o takim samym numerze. Jeśli tak – należy je scalić w systemie Ośrodek DBF, przy użyciu funkcji do tego przewidzianej.

Kolejne linie informują o pustych rekordach w tablicy NREJ_SP (też sytuacja nienormalna). Puste rekordy nie zostaną jednak zaimportowane, więc w tym przypadku nie ma powodów do interwencji

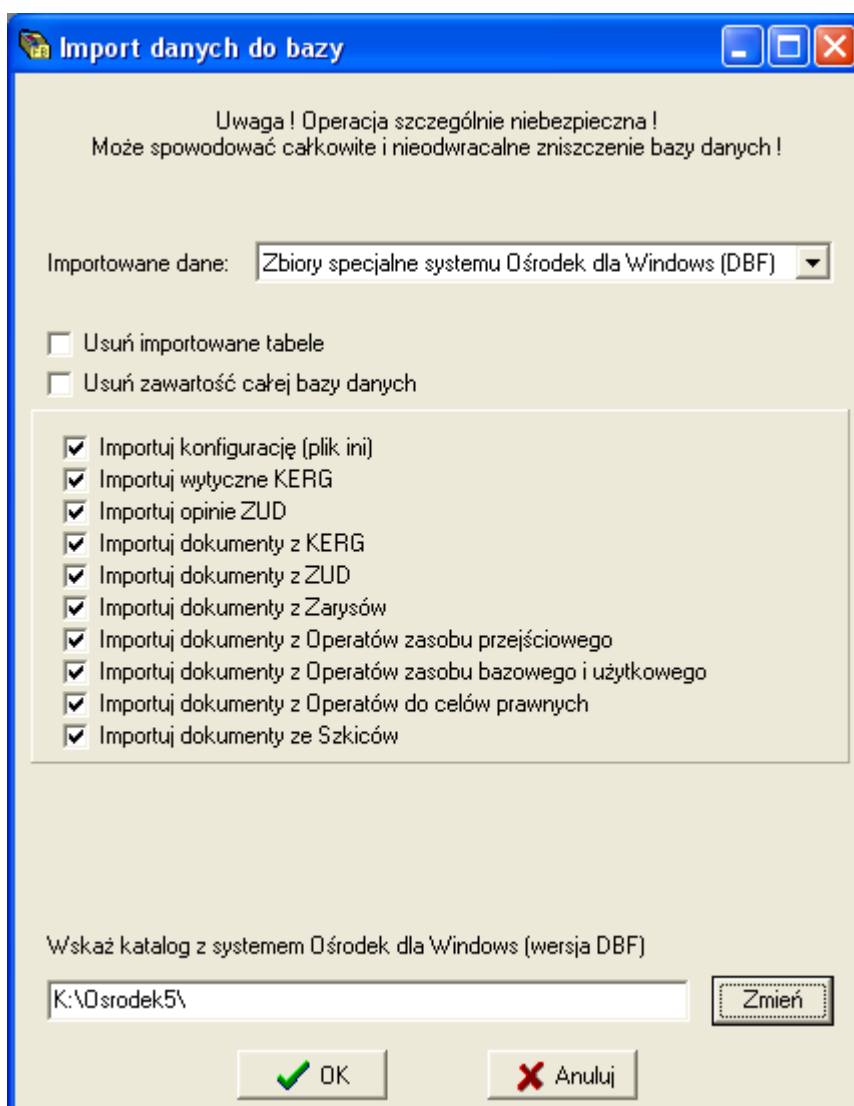
(dla pewności należałoby jednak sprawdzić w wersji DBF, czy pozostałe rekordy tej tabeli mają sensowne wartości)

Po usunięciu błędów w źródłowej bazie danych należy powtórzyć konwersję, najlepiej do pustej, nowo utworzonej bazy danych.

W prawidłowo działającej bazie systemu Ośrodek błędy nie powinny wystąpić. W razie uszkodzeń bazy DBF sygnalizowanych przez powyższe okno należy skontaktować się z autorami programu w celu ustalenia stopnia uszkodzenia bazy i podjęcia działań naprawczych.

Krok 3 – Import zbiorów specjalnych

Po prawidłowym zaimportowaniu pliku pośredniego zawierającego dane z plików DBF poprzedniej wersji systemu Ośrodek można dokonać importu ustawień (osrodek.ini) oraz plików z zeskanowanymi dokumentami, wytycznymi i opiniami (binarnych plików rastry.dan oraz wytycz.dan i opinia.dan). Podobnie, jak krok drugi, wykonuje się go w opcji menu głównego *Baza | Import danych.*, z tym, że w rozwijalnej liście należy wybrać opcję *Zbiory specjalne systemu Ośrodek dla Windows (dbf)* Wyświetlone wówczas zostanie następujące okno:

Tym razem w dolnym polu edycyjnym należy wprowadzić ścieżkę dostępu do katalogu z systemem Ośrodek dla Windows w wersji DBF (miejsce gdzie znajduje się plik osrodek.exe). W zależności od potrzeb należy zaznaczyć opcje importu poszczególnych klas dokumentów.

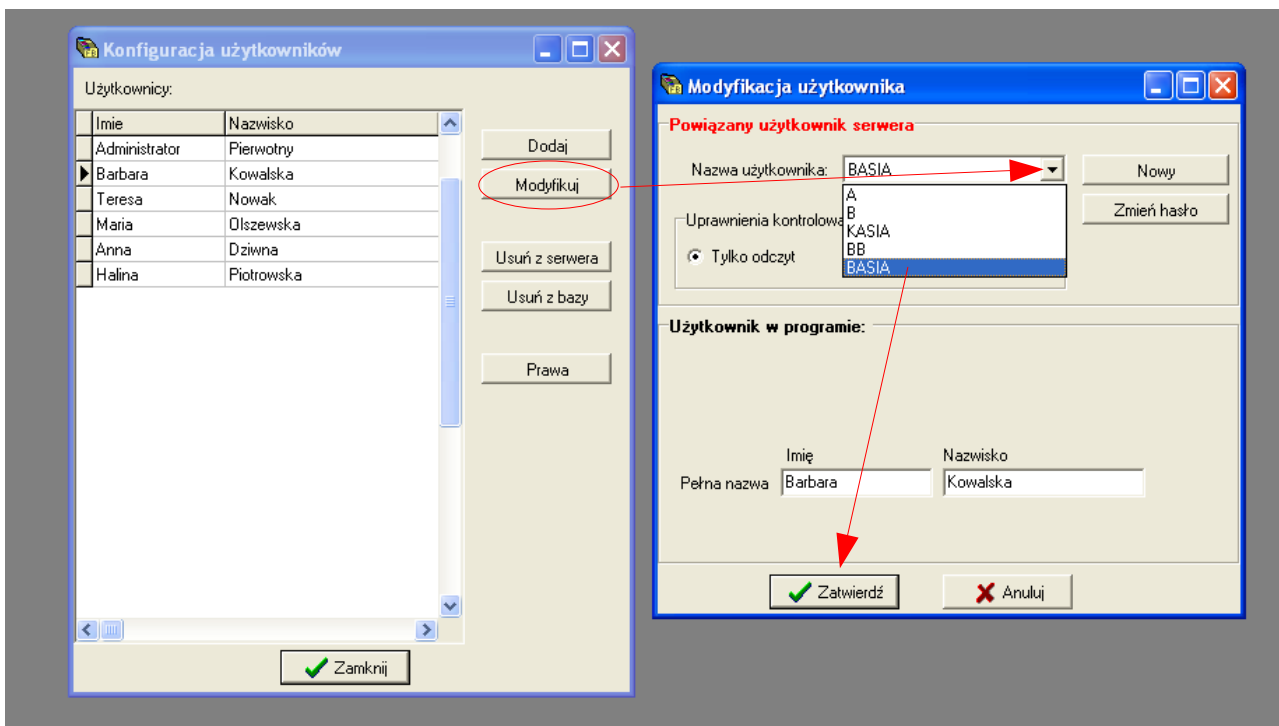
Uwaga ! Operacja importu zbiorów specjalnych jest czasochłonna. Ponadto należy zapewnić odpowiednią ilość miejsca na dysku twardym serwera Firebird, aby import mógł odbyć się do końca. W tym kroku można importować wszystkie klasy dokumentów równocześnie, można również importować opcję po opcji. System Ośrodek jest zabezpieczony przed powtórny zaimportowaniem tych samych dokumentów w tej opcji – w razie omyłkowego wybrania po raz drugi tej samej opcji, import dokumentów nie zostanie przeprowadzony.

Po wykonaniu tego kroku konwersji można przystąpić do pracy z systemem Ośrodek. W razie potrzeby wskazane jest uzupełnienie użytkowników w systemie Ośrodek o identyfikatory Firebird.

Krok 4 - Uzupelnienie użytkowników Firebird dla użytkowników systemu Ośrodek.

Jeśli w trakcie zakładania bazy danych nie dopisano do bazy użytkowników, a baza importowana z wersji DBF zawierała informacje o użytkownikach należy teraz powiązać zaimportowanych użytkowników systemu Ośrodek z użytkownikami serwera Firebird. W tym celu należy wejść do opcji menu głównego *Baza | Użytkownicy* i dla każdego użytkownika programu przycisnąć przycisk *Modyfikuj*, po czym z okienka *Modyfikacja użytkownika*:

- wskazać istniejącego użytkownika serwera,
 - dopisać nowego użytkownika serwera przy pomocy przycisku *Nowy*, po czym go wskazać:
- i zatwierdzić okno, jak w poniższym przykładzie.

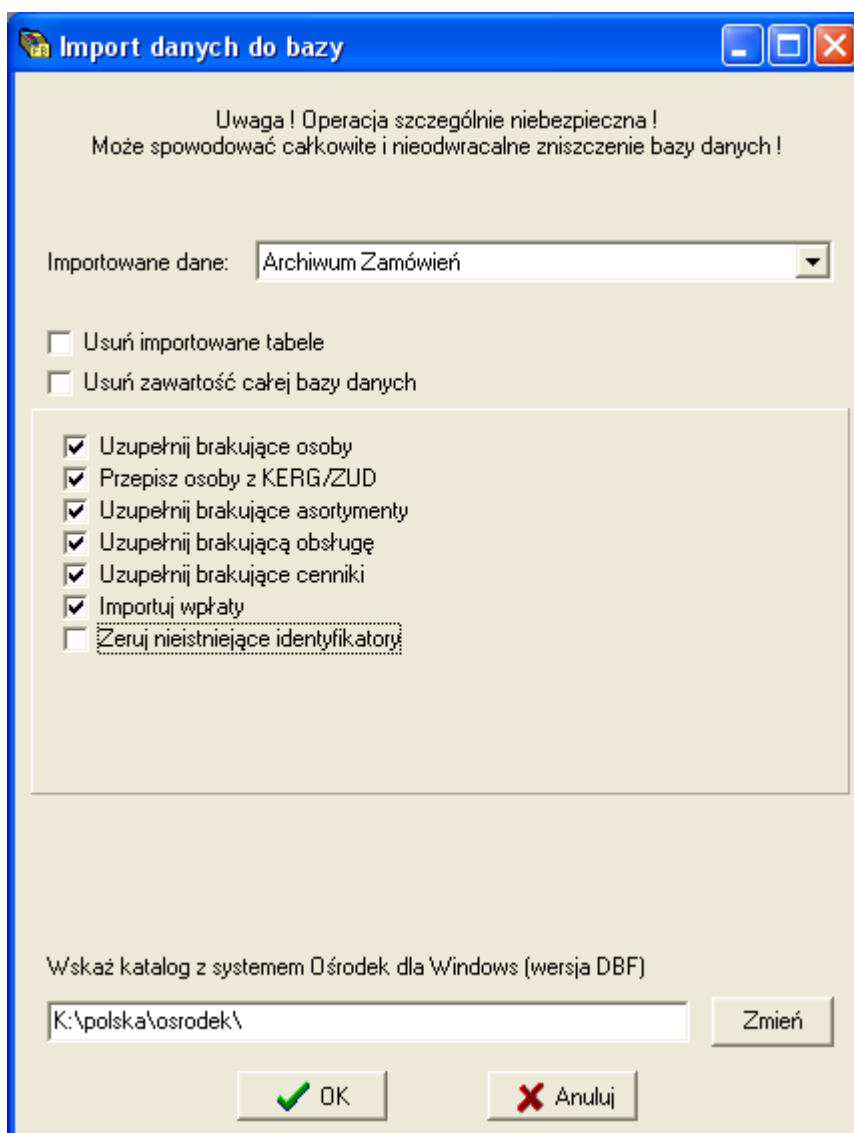

Powyższych operacji nie trzeba wykonywać, jeśli na serwerze Firebird założeni są użytkownicy o identyfikatorach identycznych jak użytkownicy w systemie Ośrodek DBF. Wówczas powiązanie użytkowników następuje automatycznie, podczas importu danych.

Krok 5 – Opcjonalny import archiwów zleceń

Na skutek sugestii użytkowników począwszy od wersji 6.10 systemu Ośrodek do programu dodana została opcja importu archiwów zleceń. Zdecydowanie zalecamy, aby korzystać z niej w wyjątkowych przypadkach oraz ograniczyć import archiwów do naprawdę niezbędnych, gdyż import archiwów np. z 10 lat może spowodować spowolnienie pracy modułu *Kartoteka zamówień* (zwłaszcza przy wejściu do modułu, przy ustawionej opcji domyślnej skoku na ostatnie zamówienie w kartotece).

Aby zaimportować archiwa zleceń należy skorzystać z opcji menu głównego *Baza | Import danych.*, z tym, że w rozwijalnej liście należy wybrać opcję *Archiwum zamówień*. Wyświetlone wówczas zostanie następujące okno:

Przed uruchomieniem operacji importu zalecamy wykonanie kopii bazy danych i przechowywanie jej bezterminowo.

Po naciśnięciu przycisku OK, zaimportowane zostaną wszystkie archiwa zleceń systemu Ośrodek dla Windows wersja DBF, znajdujące się w podkatalogu BAZA\KOPIE. Aby ograniczyć liczbę importowanych archiwów należy usunąć je z tego katalogu przed importem (lub tymczasowo przenieść w inne miejsce).

Znaczenie poszczególnych opcji importu:

Uzupełnij brakujące osoby – opcja zaznaczona oznacza, że komputer poszuka osoby skojarzonej z zamówieniem lub wpłatą w bieżącym słowniku osób i jeśli jej nie znajdzie, dopisze ją do słownika osób (sprawdzenie polega na wyszukaniu osoby o danym identyfikatorze i porównaniu klucza jeśli istnieje w słowniku. W wypadku zgodności przyjmuje się, że jest to ta sama osoba, w wypadku niezgodności klucza lub braku osoby o konkretnym identyfikatorze osoba z archiwum jest przepisywana). Zaznaczenie opcji może spowodować znaczące rozmnożenie słownika osób, poprzez dopisanie do niego wszystkich jednorazowych płatników.

Odznaczona opcja oznacza, że w zamówieniu zostanie wyłącznie wpisany identyfikator osoby z archiwum, bez sprawdzania jej obecności w aktualnej bazie, co w wypadku braku ciągłości identyfikatorów w archiwach może oznaczać przypisanie niewłaściwej osoby.

Przepisz osoby z KERG/ZUD – jeśli zamówienie powiązane jest z KERG lub ZUD, zamiast przepisywania osoby z archiwum, wpisywany jest identyfikator płatnika z KERG lub ZUD. Jest to opcja zalecana w sytuacji, gdy dane wykonawcy prac zmieniały się w czasie, a słownik osób był ujednolicany. Opcja zapobiega nadmiernemu rozmnożeniu słownika osób dla stałych wykonawców prac.

Uzupełnij brakujące asortymenty – zaznaczona opcja oznacza, że do bieżącej bazy zostaną przepisane asortymenty z archiwalnego słownika, jeśli nie występują w bieżącej bazie (kontrola obejmuje identyfikatory)

Uzupełnij brakującą obsługę - zaznaczona opcja oznacza, że do bieżącej bazy zostaną przepisane osoby obsługujące zamówienia z archiwalnego słownika, jeśli nie występują w bieżącej bazie (kontrola obejmuje identyfikatory)

Uzupełnij brakujące cenniki – zaznaczenie opcji spowoduje doczytanie nieistniejących cenników, co może skutkować rozmnożeniem cenników. Brak zaznaczenia spowoduje, że na kosztorysie nie będą widoczne nazwy pozycji cenników, których nie ma w bieżącej bazie.

Importuj wpłaty – zaimportowane zostaną dokumenty typu KP/KW

Zeruj nieistniejące identyfikatory – opcja używana w razie niedopisywania rekordów do słowników.

Identyfikatory pól powiązanych ze słownikami, w wypadku braku w słownikach pozycji z ich wartościami, będą zerowane.

Algorytm importu:

Generalnym założeniem importu jest ciągłość identyfikatorów w archiwach.

Importowane są wyłącznie zamówienia zakończone fakturami, których nie ma w bieżącej bazie systemu Ośrodek. Numer faktury dodatkowo przełamany jest przez rok wystawienia faktury. Jeśli w archiwach znajduje się kilka kopii tej samej bazy (z tymi samymi numerami faktur), zaimportowana zostanie pierwsza wersja faktury o konkretnym numerze. Podobnie importowane są kwity KP/KW – tylko te, których nie ma w bieżącej bazie, numer kwitu przełamany jest przez rok wystawienia kwitu, jeśli rok nie wynika jednoznacznie z numeru, importowana jest tylko pierwsza wersja kwitu, jeśli jest kilka kopii tej samej bazy.

Po zaimportowaniu archiwów zalecamy wykonanie zestawień np. wystawionych faktur oraz raportów kasowych za importowane okresy zarówno w bazach archiwalnych weresji DBF, jak i w bieżącej bazie Firebirda, a następnie porównanie wyników. Jeśli import przebiegł prawidłowo (nie dublowały się numery dokumentów w archiwach), sumy raportów obu programów powinny być zgodne.

V. Aktualizacja systemu Ośrodek do najnowszej wersji

System Ośrodek jest cały czas rozwijany. Oprócz tzw. dużych wersji (1,2 ... 7) dostępne są tzw. małe wersje – np. 7.01, 7.02 itd. - obecnie 7.09. Małe wersje udostępniane są na zasadach bezpłatnego upgrade użytkownikom, którzy zakupili wersję dużą. Nie informujemy użytkowników o publikowaniu kolejnych upgrade'ów.

Aktualny upgrade zawsze dostępny jest w postaci pliku osrodekf.upg na stronie internetowej firmy Geobid, pod adresem:

http://www.geobid.pl/programy/osrw_sup.htm

Administratorzy systemu Ośrodek powinni stosownie do potrzeb, np. raz na miesiąc sprawdzać, czy nie ma nowszego upgrade' naszego oprogramowania i instalować go. Jeśli posiadana wersja jest znacznie niższa niż aktualna np. posiadana 7.01, a aktualna 7.09, nie trzeba wykonywać upgrade'ów wszystkich małych wersji po kolei (zresztą też ich nie publikujemy – zawsze dostępna jest ostatnia wersja) – ostatnia wersja zawsze zawiera wszelkie niezbędne upgrade'y i pliki z każdej niższej, „małej” wersji.

Plik *osrodekf.upg* należy wkopiować do folderu, w którym znajduje się program Ośrodek (są tam m.in. pliki *osrodekf.exe* oraz *upgrade.exe*).

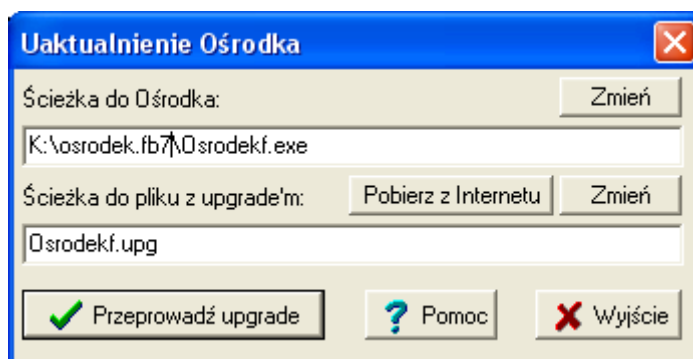
Jeżeli program Ośrodek jest uruchomiony, należy go zamknąć. Jeżeli program działa w sieci komputerowej, należy go zamknąć na wszystkich stanowiskach sieci komputerowej. W trakcie wykonywania upgrade'u nikt nie może pracować w systemie Ośrodek.

Niektóre programy antywirusowe mogą blokować proces aktualizacji oprogramowania – należy je wówczas wyłączyć.

Przed uruchomieniem upgrade'u zalecane jest wykonanie kopii danych i przechowywanie jej bezterminowo. Baza danych systemu Ośrodek znajduje się w 3 plikach o rozszerzeniach .fdb, .fdr i .fdw. Nazwa i lokalizacja plików z bazą konfigurowalna jest dla każdej instalacji systemu Ośrodek w opcji Baza | Konfiguracja zakładka Opcje połączeń i z tego miejsca można ją odczytać (pamiętana jest nazwa i lokalizacja pliku .fdb, pliki o rozszerzeniach .fdr i .fdw mają taką samą nazwę i lokalizację).

W celu dokonania upgrade'u do najnowszej wersji, należy uruchomić program *upgrade.exe* znajdujący się w folderze systemu Ośrodek. Program ten powinien uruchomić użytkownik z prawami administratora (lub jako administrator) na lokalnym komputerze, oraz w sieci komputerowej. W szczególności użytkownik ten powinien mieć wszelkie prawa do katalogu i podkatalogów, w których zainstalowany jest system Ośrodek. Ponadto należy sprawdzić, czy pliki w katalogu systemu Ośrodek nie mają ustawionego atrybutu „read-only” i jeśli tak – należy go wyzerować. Jeśli używany jest program antywirusowy, należy zdezaktywować jego opcje, uniemożliwiające modyfikacje plików wykonywalnych, bądź wyłączyć go na czas upgrade'u.

Po uruchomieniu, użytkownik zobaczy okno programu:

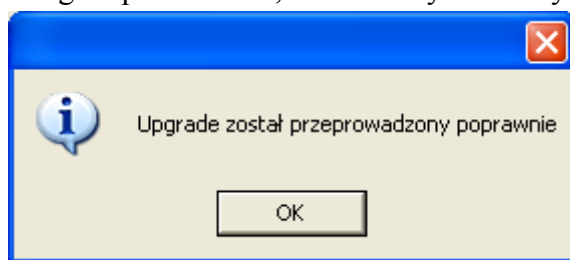

Należy upewnić się, czy prawidłowe są proponowane ścieżki do pliku *osrodekf.exe* oraz *upgrade.exe*, można sobie pomóc przyciskiem *Zmień* znajdującym się nad polem edycyjnym ścieżki, po prawej stronie.

Przy pomocy przycisku „Pobierz z Internetu” można ściągnąć z serwera Geobidu i zapisać w dowolnej lokalizacji aktualny plik z upgradem (pod warunkiem, że stanowisko na którym to robimy ma skonfigurowane połączenie do internetu, umożliwiające wykonanie takiej operacji tzn. działa na nim przeglądarka internetowa i nie są blokowane mechanizmy transferu danych; w celu ściągnięcia pliku program wykorzystuje mechanizmy identyczne z zastosowanymi w przeglądarce internetowej).

Po prawidłowym określeniu ścieżek dostępu do plików, oraz spełnieniu warunków opisanych powyżej należy nacisnąć przycisk „Przeprowadź upgrade”.

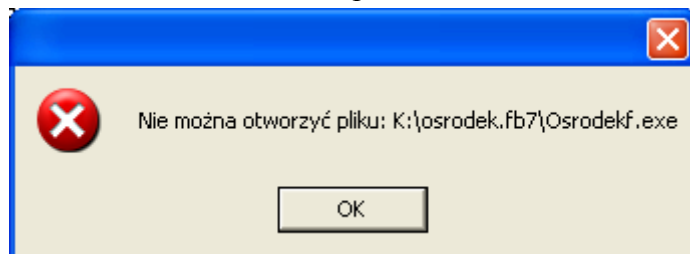
Jeśli operacja upgrade'u przebiegnie prawidłowo, zostanie wyświetlony komunikat:

Po naciśnięciu przycisku *OK* można zamknąć program upgrade'u przyciskiem *Wyjście*.

Od tej chwili można pracować w systemie Ośrodek. W wypadku niektórych wersji wskazane jest, aby jako pierwszy do bazy zalogował się użytkownik SYSBDA, co umożliwi programowi zmianę struktury bazy danych.

W wypadku wyświetlenia komunikatu o błędzie np.

lub podobnego, należy upewnić się, czy spełniono wszystkie warunki dokonania upgrade'u, wymienione powyżej i ewentualnie spełnić te, których nie spełniono.

Plik z upgradem, oprócz programu wykonywalnego, może zawierać wzorce nowych wydruków. Podczas instalacji upgrade'u są one kopiowane do podkatalogu systemu Ośrodek o nazwie WZORCE_N, nadpisując bez ostrzeżenia poprzednią zawartość tego podkatalogu. Aby skorzystać z nich w systemie Ośrodek należy przekopiować pliki ze wzorcami z katalogu WZORCE_N do katalogu WZORCE systemu Ośrodek.

Przykładowo pliki ze wzorcami wersji 7.09 do skopiowania z katalogu WZORCE_N do WZORCE noszą następujące nazwy:

C9709_multi.atx
C9709_mWarszawa.atx
CA709_multi.atx
CA709_mWarszawa.atx
CB709_multi.atx
CB709_mWarszawa.atx
95709_OA.atx

VI. Konfiguracja współpracy z systemem EWMAPA

1. Przekopiowanie pliku osrodek.dll

Po zainstalowaniu, w katalogu głównym programu Ośrodek znajduje się plik osrodek.dll. Jest to interfejs do EWMAPA-y. Po prawidłowo wykonanej konwersji danych, jeśli z programu EWMAPA chcemy odwoływać się do bazy Firebird-a, plik osrodek.dll należy wkopiować do katalogu głównego programu EWMAPA (miejsca, gdzie znajduje się plik ewmapa.exe), zastępując poprzednią wersję tego pliku (jeśli chcemy równocześnie korzystać z podglądu do starej – dbf-owej wersji systemu Ośrodek i nowej – firebirdowej, możemy przed wkopiowaniem zmienić nazwę na osrodekf.dll. Jest to jednak działanie ryzykowne, gdyż w trakcie pracy z EWMAPA-ą można się pomylić i sięgać nie do tej bazy, do której byśmy chcieli. Ponadto przy zmianie nazwy pliku osrodek.dll na inną przestają działać funkcje informacji o operacie i kontroli operatu, więc tego typu operacje dopuszczalne są tylko w okresie przejściowym w trakcie konwersji danych. Docelowo z katalogu EWMAPA należy usunąć starą wersję pliku osrodek.dll.

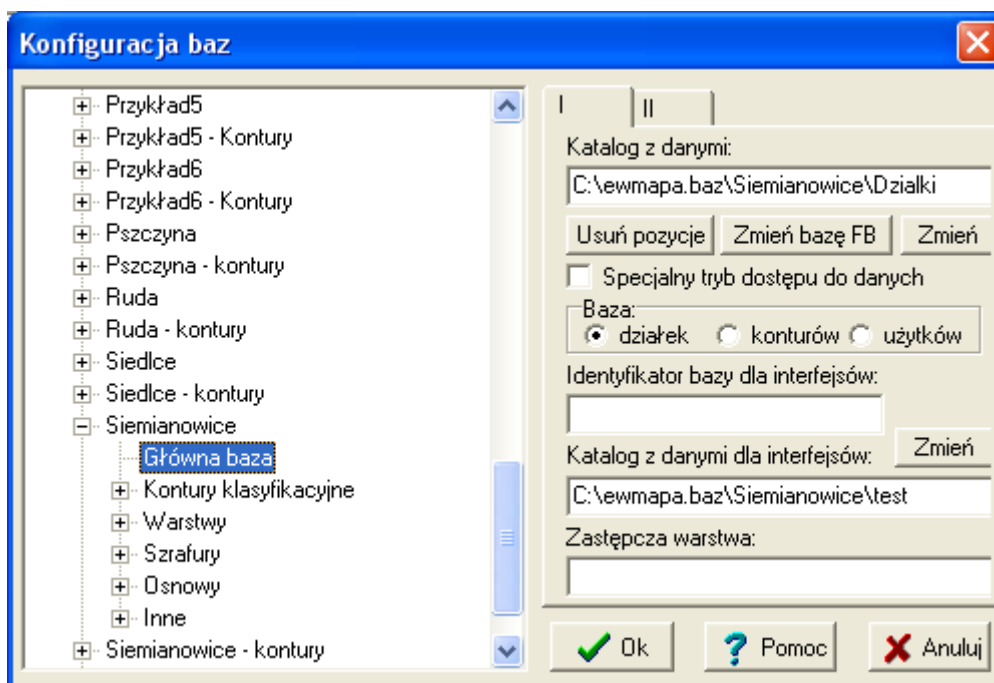
2. Rejestracja serwera OLE

Program Ośrodek FB jest serwerem OLE – biblioteka osrodek.dll służy do wywołania tego serwera, zatem przed pierwszym jej użyciem, serwer OLE musi być zarejestrowany. Rejestracja serwera OLE odbywa się automatycznie przy pierwszym uruchomieniu systemu Ośrodek na danym stanowisku, ale wymaga praw administratora. W związku z powyższym **na każdym stanowisku EWMAPA należy wcześniej raz uruchomić system Ośrodek z prawami administratora**

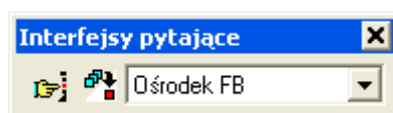
(potem może być już uruchamiany z prawami zwykłego użytkownika), w przeciwnym razie z programu EWMAPA dostaniemy serię komunikatów o błędach.

3. Konfiguracja połączenia z systemem Ośrodek

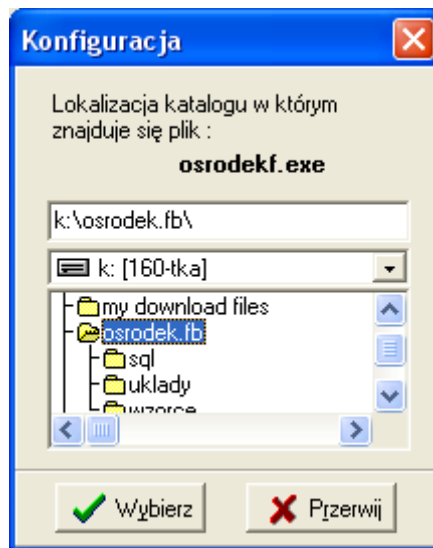
Plik konfiguracyjny połączenia programu EWMAPA – Ośrodek FB nosi nazwę osrfbwin.dan. Jego domyślna lokalizacja to katalog z danymi dla interfejsów, lub katalog z bazą działek, jeśli katalog z danymi dla interfejsów jest niewypełniony (w wypadku używania firebirdowej bazy działek w systemie EWMAPA katalog z danymi dla interfejsów musi być wypełniony). Ustawień katalogów dokonuje się w opcji Baza | Konfiguracja baz, po wskazaniu konkretnej bazy, tak jak na poniższym rysunku (uwaga ! - katalog z danymi dla interfejsów – jeśli jest określony - musi istnieć na dysku, EWMAPA go nie tworzy):

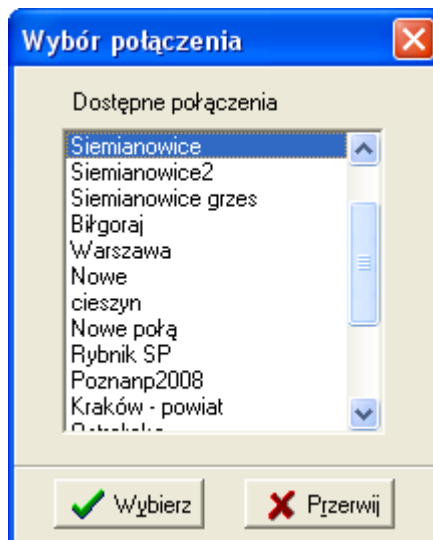
Plik osrfbwin.dan zostanie utworzony przez program EWMAPA podczas pierwszego skorzystania z interfejsu do systemu Ośrodek np. poprzez wskazanie dowolnej działki, przy pomocy interfejsu pytającego Ośrodek FB:

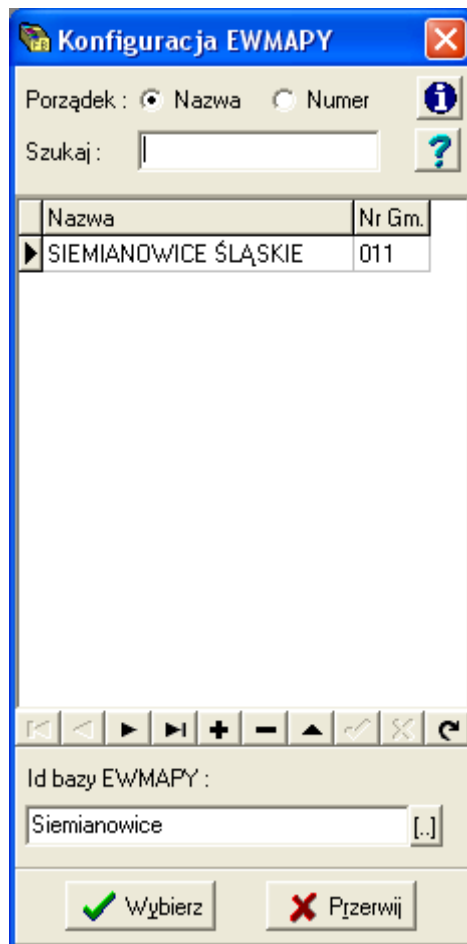
Otworzy się wówczas okno konfiguracji wymagające wskazania lokalizacji systemu Ośrodek FB:

Następnie należy określić połączenie do bazy danych:

oraz, po zalogowaniu do wskazanej bazy systemu Ośrodek – określić gminę dla bazy:

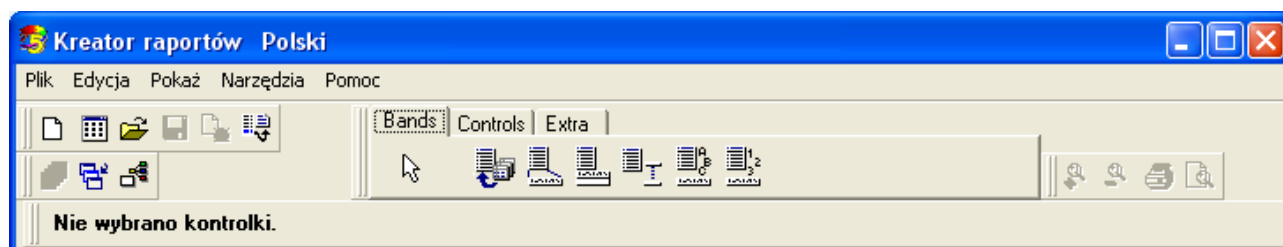
Od tej chwili połączenie bazy EWMAPY z Ośrodkiem jest utworzone i zapamiętane.

Jeśli użytkownik w EWMAPie oraz w systemie Ośrodek jest ten sam, oraz ma takie samo hasło, EWMAPA automatycznie loguje się do systemu Ośrodek. Jeśli nie – trzeba zalogować się samodzielnie.

VII. Edytor raportów Artist

Program **artist.exe** to edytor, który służy do redagowania wzorców do zestawień klasy .atx w systemie OŚRODEK dla Windows. Jest on dostarczany użytkownikom wraz z wersją instalacyjną programu OŚRODEK. Po instalacji program znajduje się w katalogu głównym systemu Ośrodek.

Po uruchomieniu programu należy zalogować się do bazy danych w sposób identyczny, jak w systemie Ośrodek (korzystając z tego samego użytkownika, hasła i połączenia). Po zalogowaniu wyświetli się okno z menu oraz paskami narzędzi.

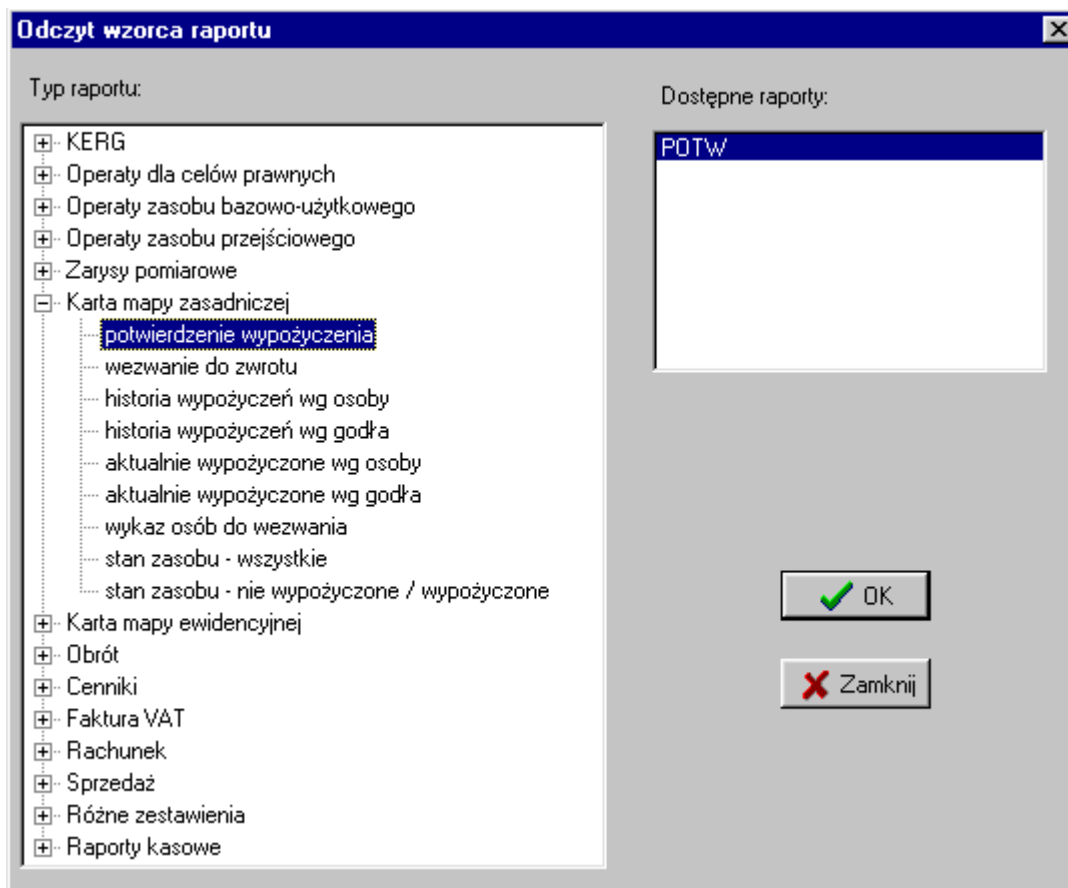

Wiele opcji programu można wykonywać wybierając opcję z menu, albo klikając na odpowiednią ikonkę na pasku narzędzi.

Można teraz otworzyć plik wzorca, który będzie edytowany:

 otwórz plik

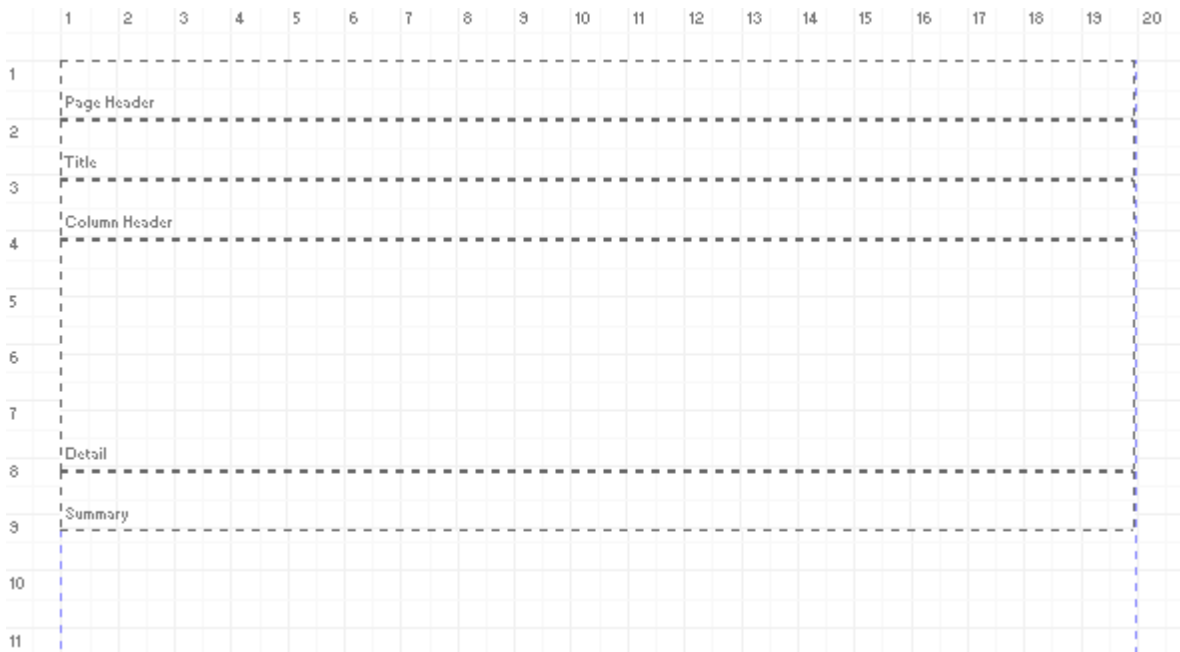
Na ekranie wyświetlone zostanie okno, w którym można wybrać moduł systemu OSRODEK i typ raportu (rozwińcie "drzewka" raportów i wybór typu raportu w lewym okienku) oraz konkretny wzorzec do tego raportu (wybór z listy w prawym okienku):

Po zatwierdzeniu wyboru przyciskiem *OK.*, na ekranie zostanie wyświetlony wybrany wzorec. Zanim przystąpi się do edycji wzorca zalecane jest zrobienie kopii oryginału klikając kolejno *Plik -> Zapisz jako.* Pojawia się okno podobne do powyższego. Należy wybrać moduł systemu OSRODEK i typ raportu, a następnie podać *nazwę raportu do zapisania.*

1. Sekcje wzorca (*Bands*)

Plik wzorca podzielony jest na sekcje o różnym typie. Większość wzorców zawiera następujące sekcje :

Page Header (Nagłówek Strony)

Obiekty tej sekcji są wypisywane na każdej stronie raportu (np. nr strony)

Title (Tytuł)

Obiekty tej sekcji są wypisywane na pierwszej stronie raportu

Column Header (Nagłówek kolumn)

Sekcja znajdująca się nad sekcją z właściwą treścią raportu (*Detail*). Obiekty tej sekcji są wypisywane na każdej stronie raportu

Detail (Szczegóły)

Właściwa treść raportu. Obiekty tej sekcji to pola bazy danych, w miejsce których w raporcie pojawią się dane z bazy. W raporcie pojawią się rekordy bazy danych, które spełniają warunek zestawienia.

Summary (Podsumowanie)

Obiekty tej sekcji są wypisywane na końcu raportu.

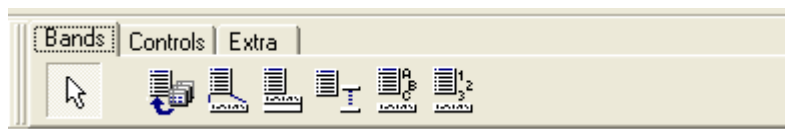
W niektórych wzorcach (np. faktury) występują jeszcze dodatkowe sekcje :

SubDetail (Podsekcja Szczegółów)

Group Header (Nagłówki kolumn dla Podsekcji Szczegółów)

2. Operacje na sekcjach

Do umieszczania sekcji w ramach wydruku służy zakładka

Z reguły opracowane przez nas wzorce zawierają już niezbędne sekcje, więc nie ma konieczności ich umieszczania na wydruku.

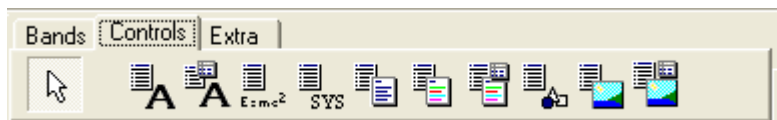
Sekcję zaznacza się klikając lewym przyciskiem myszki wewnątrz sekcji (obszar tła). Powoduje to wyświetlenie markerów sekcji w postaci kwadracików. Ciągnąc za marker przy wciśniętym lewym przycisku myszki można zmieniać rozmiar sekcji w pionie (np. w celu uzyskania wolnego miejsca).

3. Obiekty w sekcjach (Controls)

W poszczególnych sekcjach można umieszczać różne typy obiektów. Należy wybrać zakładkę .

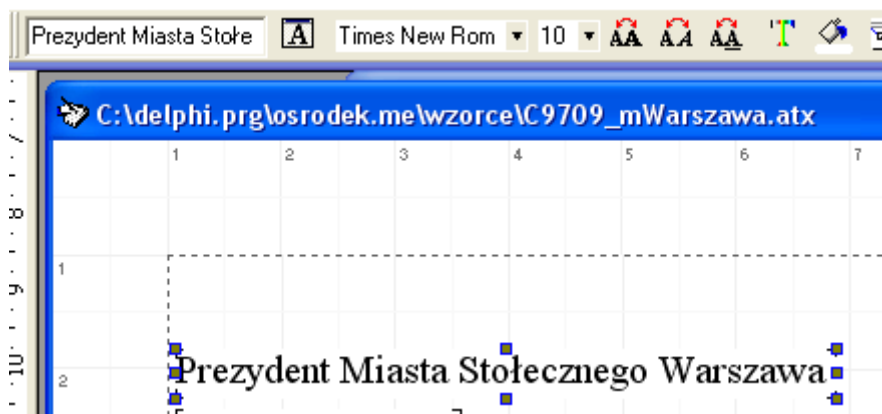

Poniżej pojawią się ikonki typów obiektów :

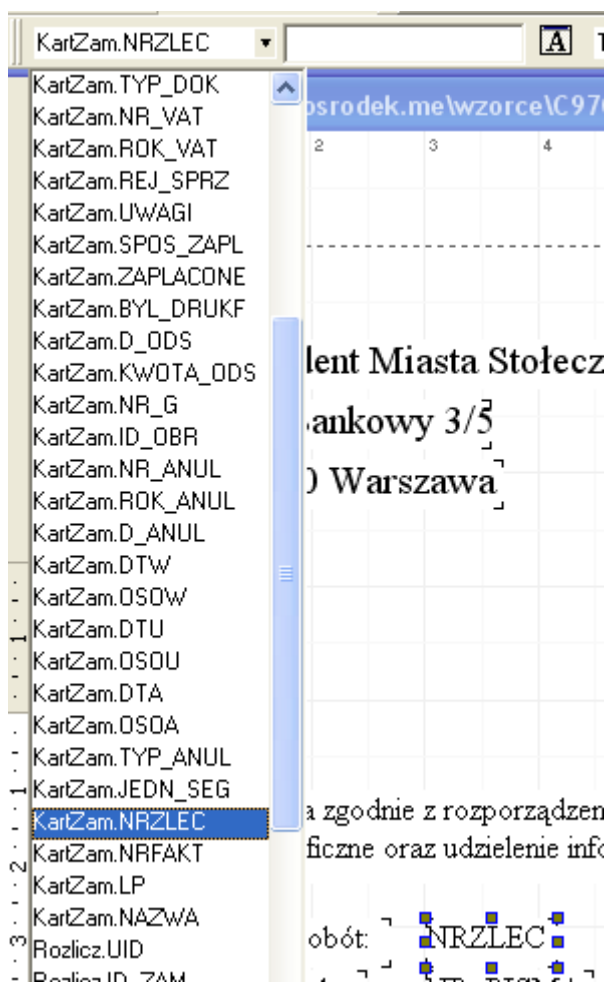

 Etykieta - tekst (jeden wiersz) we wzorcu, który zostanie wypisany w raporcie w formie niezmięionej np. nagłówki pól. Tekst wprowadza się w polu tekstowym *Tytuł* na pasku narzędziowym

Poniżej widoczna jest zaznaczona kontrolka – etykieta i odpowiadający jej tekst na pasku narzędziowym, w lewym górnym rogu.

DB Text - nazwa pola bazy, w miejsce którego w raporcie zostanie wpisana odpowiednia wartość z bazy. Nazwę pola wybiera się z pola kombi *Pola bazy danych* na pasku narzędziowym

Wyrażenie - możliwość tworzenia wyrażeń zawierających pola bazy, zmienne systemowe oraz funkcje, definiujących akcję, jaka ma być wykonywana w trakcie tworzenia raportu, np. wyrażenie **IF**(tabela1.pole1>0, tabela1.pole1, ") powoduje wypisywanie wartości pole1 w raporcie tylko dla tych rekordów tabeli1, w których pole1 jest większe od zera, a dla pozostałych jest wypisywana wartość pusta.

Definiowanie wyrażenia umożliwia przycisk *Budowniczy wyrażeń* .

Zmienna systemowa - zmienna w miejsce której zostaną w raporcie wypisane dane systemowe wybierane z pola kombi *Typ danych systemowych do druku* takie jak : czas, data, numer strony, tytuł raportu, ilość rekordów spełniających warunek zestawienia, nr kolejny rekordu w raporcie.

Tekst [memo] - tekst (więcej wierszy) we wzorcu, który zostanie wypisany w raporcie w formie niezmięnionej np. dłuższy tekst w raporcie. Tekst ten tworzy się w edytorze, który uruchamia się przyciskiem .

RTF Rich Text- tekst w formacie RTF, który zostanie wypisany w raporcie w formie niezmięnionej np. dłuższy tekst w raporcie. Tekst ten tworzy się w edytorze, który uruchamia się przyciskiem .

DB RTF Rich Text - tekst w formacie RTF z tabeli bazy danych. Nazwę pola tabeli wybiera się z pola kombi *Pola bazy danych* na pasku narzędziowym

Kształt - możliwość wprowadzenia do raportu figur : prostokąta, elipsy, linii pionowej, linii poziomej, dwóch linii ograniczających góra-dół lub lewa-prawa. Figurę wybiera się z pola kombi *Kształt* na pasku narzędziowym. Za pomocą przycisków można definiować kolory oraz style wypełnienia lub typy linii dla umieszczonej w raporcie figury.

Rysunek - możliwość wprowadzenia rysunku do raportu. Za pomocą przycisku można załadować rysunek z pliku graficznego.

DB Rysunek - możliwość wprowadzenia rysunku z tabeli bazy danych do raportu. Nazwę pola tabeli wybiera się z pola kombi *Pola bazy danych* na pasku narzędziowym.

Poszczególne obiekty można umieścić w wybranych sekcjach. W tym celu należy kliknąć przycisk wybranego typu obiektu, a następnie kliknąć w miejscu, gdzie ma być umieszczony obiekt.

Po kliknięciu na obiekcie staje się on aktywny i jest on wtedy ograniczony za pomocą kwadratowych markerów. Za pomocą lewego przycisku myszy można "ciągnąć" za marker i w ten sposób zmieniać rozmiar obiektu.

Aktywny obiekt może być redagowany w zakresie:

a) rodzaju czcionki

wybór rodzaju i rozmiaru czcionki

pogrubienie, kursywa, podkreślenie

b) koloru

pismo, tło

c) justowania wewnątrz obiektu

lewe, środkowe, prawe

d) wielkości obiektu

automatyczne wymiarowanie - w raporcie obiekt jest rozciągany w poziomie w zależności od treści

automatyczne rozciąganie - w raporcie obiekt jest rozciągany w pionie przy ustalonej szerokości w zależności od treści

uwaga : zaleca się, aby najwyżej jeden obiekt raportu miał włączone automatyczne rozciąganie w pionie

e) innych parametrów

możliwość wstawienia ramki wokół obiektu. Wybór ramki następuje z palety obramowań

justowanie obiektu wewnątrz sekcji.

4. Operacje na obiektach

1. Zaznaczanie obiektu - kliknięcie lewym przyciskiem myszki na obiekcie

2. Zaznaczanie grupy obiektów

- trzymając wciśnięty klawisz **<Shift>** klikać lewym przyciskiem myszki na kolejnych obiektach,

- trzymając wciśnięty klawisz **<Ctrl>** określić myszką prostokąt, obiekty które przynajmniej w części znajdują się w prostokącie zostaną zaznaczone

3. Kopiowanie (przenoszenie) zaznaczonych obiektów pomiędzy sekcjami lub wzorcami - zaznaczenie obiektów do kopiowania (przeniesienia),

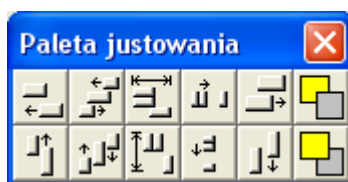
<Ctrl><C> (dla przenoszenia **<Ctrl><X>**),

przejście do miejsca docelowego ,

<Ctrl><V>

4. Justowanie grupy obiektów

Do justowania grupy obiektów służy paleta, którą uaktywnia się za pomocą klawiszy **<Ctrl><A>** lub z menu *Pokaż->Paleta justowania*.

Dostępne są następujące opcje justowania :

- justowanie do pierwszego zaznaczanego obiektu (zaznaczyć obiekty za pomocą klawisza **<Shift>** i lewego przycisku myszki)

justowanie poziome do lewej krawędzi pierwszego obiektu

justowanie poziome do prawej krawędzi pierwszego obiektu

justowanie pionowe do górnej krawędzi pierwszego obiektu

justowanie pionowe do dolnej krawędzi pierwszego obiektu

justowanie poziome, centryczne w stosunku do pierwszego obiektu

justowanie pionowe, centryczne w stosunku do pierwszego obiektu

- justowanie w ramach sekcji

justowanie poziome, centryczne

justowanie pionowe, centryczne

- rozmieszczanie obiektów w równych odstępach, ramach w obszarze wyznaczonego przez zaznaczone obiekty

w poziomie , kolejność obiektów od lewej strony taka jak przy zaznaczaniu

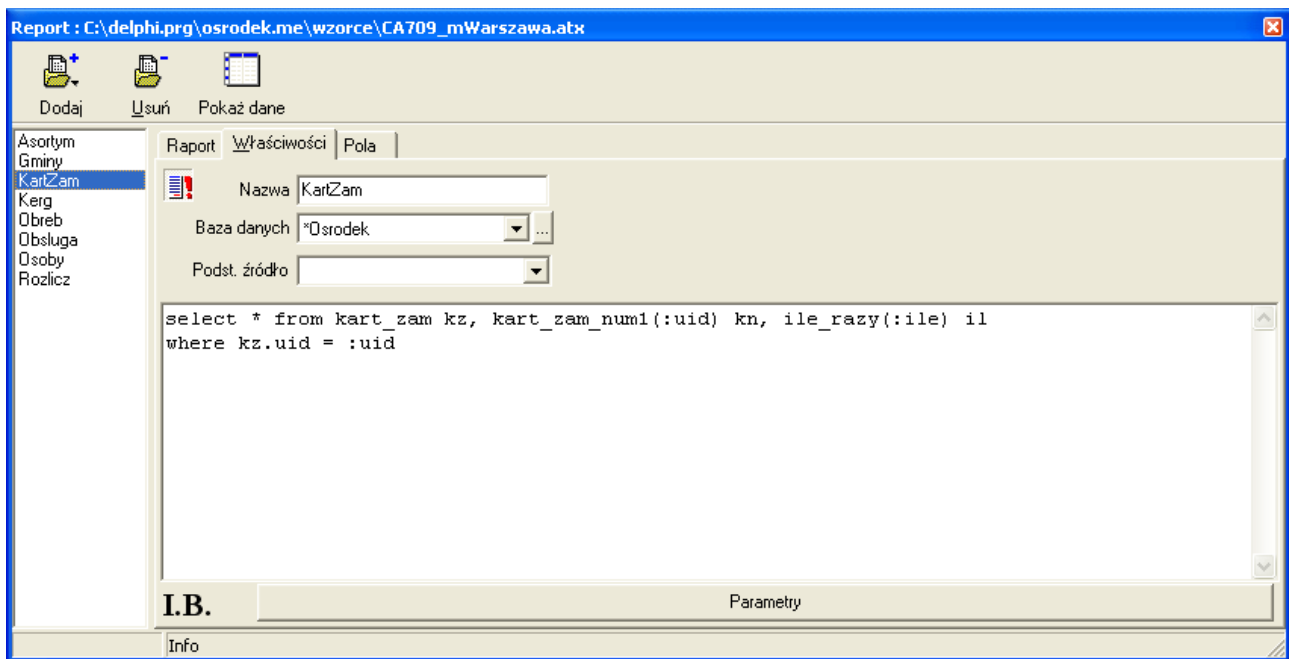
w pionie, kolejność obiektów od góry taka jak przy zaznaczaniu

5. Okno dialogowe tabel, pola z bazy danych

W raportach atx systemu Ośrodek o dostępności wyświetlanych pól decydują zapytania SQL zdefiniowane we wzorcu raportu. Aby je obejrzeć i ewentualnie przeredagować należy skorzystać z opcji okno dialogowe tabel dostępnej po naciśnięciu skrótu klawiszowego Ctrl-D, wybraniu opcji Pokaż | Tabele z menu głównego programu Artist lub naciśnięciu ikony

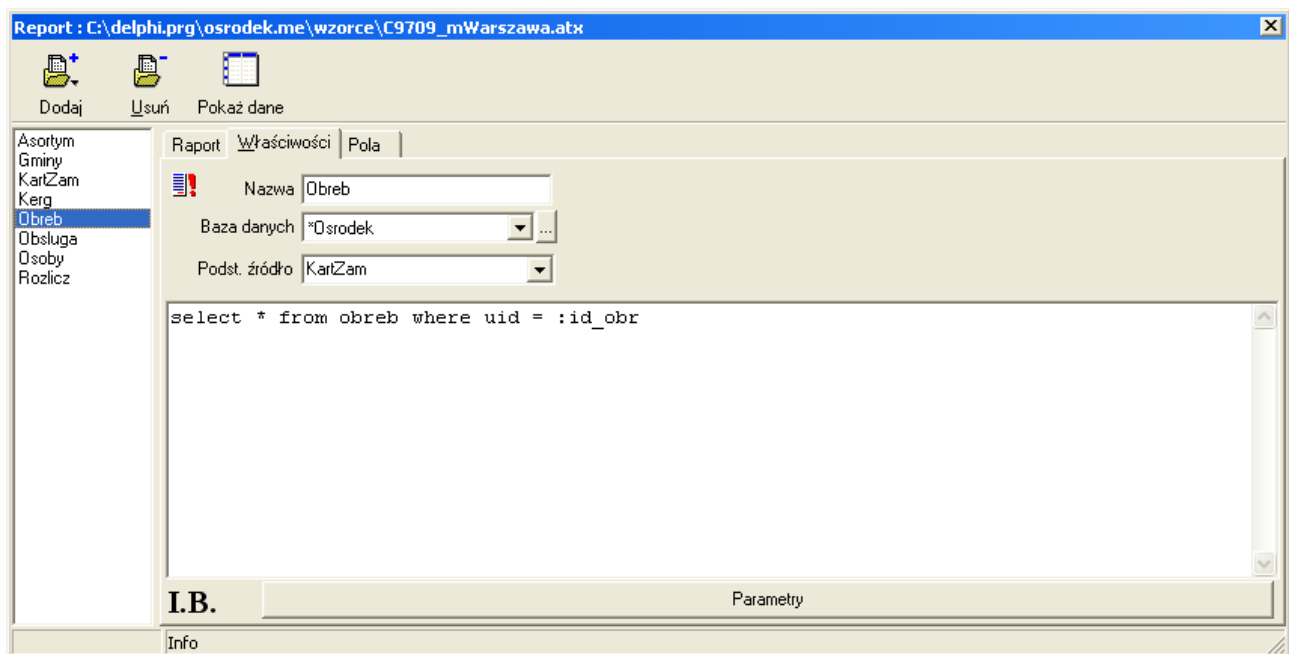
Okno ma następujący wygląd:

w lewej części okna widoczne są nazwy zapytań, jedno z nich jest podświetlone – to jego tekst widoczny jest w centralnej części okna, w polu edycyjnym. Jedno z zapytań jest tzw. głównym źródłem raportu – świadczy o tym wciśnięta ikonka:

Pozostałe zapytania muszą być połączone bezpośrednio z głównym źródłem lub innym zapytaniem kaskadowo połączonym z głównym źródłem danych poprzez wypełnienie pola Podst.źródło

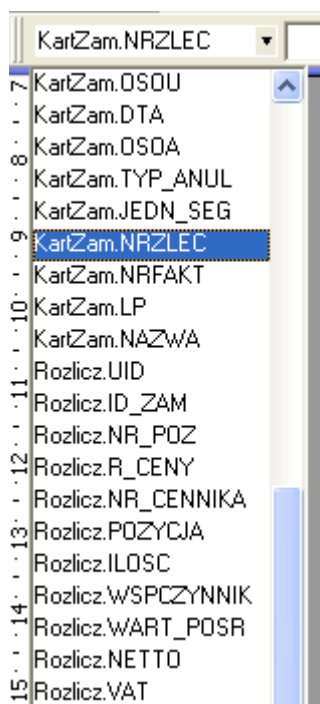

Główne źródło danych połączone jest z sekcją Detail zestawienia – generuje tyle powtórzeń sekcji detail, ile rekordów zwraca warunek zapytania.

Każde z zapytań dodatkowych może służyć do pokazania pól w sekcji detail, lub może być połączone z sekcją typu subdetail.

Raporty dostarczone użytkownikom są w formie gotowej do natychmiastowego użycia i nie wymagają zmian w tej opcji. Sposób komunikacji pomiędzy systemem Ośrodek, a konkretnym raportem zależy od kodu programu i, podobnie jak kod źródłowy programu, nie jest publikowany – w zależności od raportu może to być podstawienie parametru, lub podstawienie całego zapytania (jeśli raport jest mocno sparametryzowany na formatce) – w takim wypadku zapytania w powyższym oknie mają wyłącznie charakter informacyjny i służą do zdefiniowania pól używanych na wydruku.

Przykładowy fragment listy pól do jednego z raportów dostępny z pola kombi *Pola bazy danych* na pasku narzędziowym:

Nazwa pola bazy danych poprzedzona jest nazwą zapytania z okna dialogowego tabel.

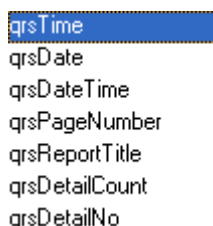
Pola danych umieszczone są w kontrolce typu DB Text, opisanej wcześniej.

6. Zmienne w raportach typu .atx

W raportach typu .atx użytkownik może korzystać ze zmiennych predefiniowanych przez program artist, ze zmiennych globalnych systemu Ośrodek oraz pól baz danych udostępnionych w raporcie przez zdefiniowane w nim zapytania SQL, opisane powyżej.

Zmienne predefiniowane przez program Artist

Są to zmienne dostępne po wybraniu ikony zmienne systemowe zakładki Controls programu Artist
Mogą przyjmować poniższe wartości:


```
qrsTime
qrsDate
qrsDateTime
qrsPageNumber
qrsReportTitle
qrsDetailCount
qrsDetailNo
```

qrsTime – czas sporządzenia zestawienia
qrsDate – data sporządzenia zestawieniach,
qrsDateTime – data i czas sporządzenia zestawieniach
qrsPageNumber – numer strony zestawieniach
qrsReportTitle – tytuł raportu
qrsDetailCount – liczba pozycji na pasku Detail
qrsDetailNo – bieżący numer pozycji na pasku Detail

Zmienne te nie są pamiętane w bazie danych, przyjmują wartości chwilowe w momencie sporządzania zestawienia.

Zmienne globalne systemu Ośrodek

Są to zmienne zdefiniowane przez autorów systemu Ośrodek, korzystają z kontrolki Artista typu Etykieta, działają na zasadzie podmiany tekstu zmiennej na wartość podczas generowania zestawienia. Działają w większości zestawień. Duże i małe litery są rozróżniane.

<gdzie_kiedy> - domyślna miejscowość, tekst: „, , dnia”, bieżąca data
<gdzie_kiedy1>- domyślna miejscowość, przecinek, bieżąca data
<gdzie> - domyślna miejscowość
<kiedy> - bieżąca data
<Pracownik> - pełna nazwa użytkownika programu
<Pracownik1> - skrócona nazwa użytkownika programu (login)

<Od_daty> - data początkowa zestawienia, jeśli zestawienie wykonywane za okres od ..do
<Do_daty> - data końcowa zestawienia, jeśli zestawienie wykonywane za okres od ..do
<Dnia> - data zestawienia, jeśli zestawienie wykonywane jest na dzień
<Opcja> - dodatkowa opcja raportu zależna od warunków formatki np. / dokumenty : wypożyczone / niewypożyczone, roboty : zakończone / niezakończony, rejestr : faktur VAT, rachunków itp.
<kryt_zapl> - kryterium zapłaty (zestawienia z fakturami)
<spos_zapl> - sposób zapłaty (gotówka, przelew, karta) - zestawienia z fakturami

Zmienne dla wszystkich typów faktur:

<sprzedawca_KL> - klucz ze słownika osób dla osoby zdefiniowanej jako Sprzedawca (w opcji Baza | Konfiguracja, zakładka Lokalizacja)
<sprzedawca_N1> - pierwsza linijka nazwy sprzedawcy
<sprzedawca_N2> - druga linijka nazwy sprzedawcy
<sprzedawca_A1> - pierwsza linijka adresu sprzedawcy: ulica, spacja, numer domu/lokalu
<sprzedawca_A2> - druga linijka adresu sprzedawcy: kod pocztowy, spacja, miejscowość
<sprzedawca_NIP> - numer NIP sprzedawcy
<sprzedawca_adres> - adres sprzedawcy w postaci miejscowość, spacja, ulica, spacja, numer domu/lokalu
<sprzedawca_kod_adres> - adres sprzedawcy w postaci kod pocztowy, spacja, miejscowość, spacja, ulica, spacja, numer domu/lokalu
<filia> - nazwa filii ośrodka lub źródła danych (w opcji Baza | Konfiguracja, zakładka Lokalizacja)

Podsumowania kwot na fakturach i raportach finansowych:

<sumF_01> - netto stawka podstawowa (suma 22 % i 23 %)
<sumF_02> - VAT stawka podstawowa (suma 22 % i 23 %)
<sumF_03> - brutto stawka podstawowa (suma 22 % i 23 %)
<sumF_04> - netto stawka obniżona (suma 3%, 5%, 7%, 8%)
<sumF_05> - VAT stawka obniżona (suma 3%, 5%, 7%, 8%)
<sumF_06> - brutto stawka obniżona (suma 3%, 5%, 7%, 8%)
<sumF_07> - netto/brutto stawka 0%
<sumF_08> - netto/brutto stawka zw
<sumF_09> - suma faktury netto
<sumF_10> - suma VAT faktury
<sumF_11> - suma faktury brutto
<sumF_12> - netto/brutto stawka np.
<sumF_13> - nie używane
<sumF_14> - nie używane
<sumF_15> - netto 23 %
<sumF_16> - VAT 23 %
<sumF_17> - brutto 23 %
<sumF_18> - netto 3 %
<sumF_19> - VAT 3 %

<sumF_20> - brutto 3 %
<sumF_21> - netto 5 %
<sumF_22> - VAT 5 %
<sumF_23> - brutto 5 %
<sumF_24> - netto 8 %
<sumF_25> - VAT 8 %
<sumF_26> - brutto 8 %
<sumF_27> - netto 22 %
<sumF_28> - VAT 22 %
<sumF_29> - brutto 22 %
<sumF_30> - netto 7 %
<sumF_31> - VAT 7 %
<sumF_32> - brutto 7 %

Analogicznie do zmiennych typu <sumF_nn> skonstruowane są zmienne <ZsumF_nn> oraz <WsumF_nn>. Kod nn oznacza dwie cyfry z przedziału 01 – 32. Pod tymi zmiennymi kryją się analogiczne kwoty jak w wypadku zmiennych <sumF_nn>. Różnica jest w formatowaniu wyświetlania

<sumF_nn> - kwoty wyświetlane są do dwóch miejsc po przecinku, zamiast zera jest pusty ciąg znaków

<ZsumF_nn> - kwoty wyświetlane są do dwóch miejsc po przecinku, zero wyświetlane jako 0.00

<WsumF_nn> - kwoty wyświetlane są do dwóch miejsc po przecinku, zamiast zera jest pusty ciąg znaków, kwoty formatowane są po 3 znaczące cyfry oddzielone spacją, po kwocie jest tekst zł.

<slownie> - wartość faktury brutto słownie

Kolejna grupa zmiennych używana w zestawieniach finansowych pozwala na rozbięcie sprzedaży na 5 grup (poprzez przypisanie rodzaju ceny do konkretnej grupy od 1 do 5, można podsumować sprzedaż dla każdej z faktur wg tych grup, osobno netto, vat i brutto)

<Sklf_11> - sprzedaż netto w grupie 1
<Sklf_12> - VAT w grupie 1
<Sklf_13> - sprzedaż brutto w grupie 1
<Sklf_21> - sprzedaż netto w grupie 2
<Sklf_22> - VAT w grupie 2
<Sklf_23> - sprzedaż brutto w grupie 2
<Sklf_31> - sprzedaż netto w grupie 3
<Sklf_32> - VAT w grupie 3
<Sklf_33> - sprzedaż brutto w grupie 3
<Sklf_41> - sprzedaż netto w grupie 4
<Sklf_42> - VAT w grupie 4
<Sklf_43> - sprzedaż brutto w grupie 4
<Sklf_51> - sprzedaż netto w grupie 5

<Sklf_52> - VAT w grupie 5

<Sklf_53> - sprzedaż brutto w grupie 5

Przypisania rodzajów cen do grupy można dokonać w opcji *Zamówienia | Cenniki | Słownik Rodzajów cen* wypełniając kolumnę *Sposób klasyfikacji* wartościami od 1 do 5.

7. Nazwy plików wzorców i ich lokalizacja

Wymagania użytkowników dotyczące formy oraz treści wydruków są zróżnicowane, dlatego twórcy programu zdecydowali, że będą one realizowane w oparciu o wzorce, które każdy użytkownik może tworzyć we własnym zakresie. W obecnej wersji programu dla dowolnego zestawienia można zdefiniować kilka różnych wzorców. System przed wygenerowaniem zestawienia umożliwia użytkownikowi wyświetlić listę wzorców do danego zestawienia i wybrać jeden z nich.

Wraz z programem każdy użytkownik systemu otrzymuje podkatalog *WZORCE*, w którym znajdują się pliki wzorców (*.atx) wszystkich tworzonych przez system raportów. Nazwa pliku wzorca rozpoczyna się od numeru zestawienia (1 znak - nr modułu, 2 znak - nr zestawienia), a dalsze znaki to właściwa nazwa, która wyświetlana jest na liście wzorców do zestawienia. Poszczególne dwuznakowe kody zestawień są następujące:

1=Karta mapy zasadniczej

11=potwierdzenie wypożyczenia

12=wezwanie do zwrotu

13=historia wypożyczeń wg osoby

14=historia wypożyczeń wg godła

15=aktualnie wypożyczone wg osoby

16=aktualnie wypożyczone wg godła

17=wykaz osób do wezwania

18=stan zasobu - wszystkie

19=stan zasobu - nie wypożyczone / wypożyczone

1A=wydruk kodów kreskowych

2=KERG

21=wykaz wykonawców do wezwania

22=wezwania do zwrotu

23=roboty na zadanym zakresie - rastry

24=roboty na zadanym zakresie - działki

25=zgłoszone roboty - wszystkie / nie zakończone / zakończone

26=sprawozdanie statystyczne - wszystkie / nie zakończone / zakończone

27=drukuj Kerg

28=drukuj Kergi
29=Kerg -> Dziennik zamówień
2A=Kerg - drukuj zgłoszenie roboty
2B=wezwanie do zwrotu *
2C=Zgłoszenia wykonawców w danym roku
2D=Ilość zgłoszeń wg gmin i obrębów
2E=Analiza dat wpływu i przyjęcia operatu - wszystkie Kergi
2F=Analiza dat wpływu i przyjęcia operatu - przekroczony odstęp
2G=Utworzone roboty wg operatora
2H=Analiza dat rozpoczęcia i gen. wytycz. - wszystkie Kergi
2I=Analiza dat rozpoczęcia i gen. wytycz. - przekroczony odstęp
2J=Wykaz KERG-ów wg pola 'obsługa' w zamówieniach
2K=Wykaz KERG-ów 'do zamknięcia'
2L=Analiza statusów Kerg
2M=Kergi wg obsługi
2N=Historia statusów Kerg
2O=Status bieżący Kerg wg obsługi
2P=Status bieżący i historyczny Kerg wg obsługi

5=Operaty dla celów prawnych
51=potwierdzenie wypożyczenia
52=wezwanie do zwrotu
53=historia wypożyczeń wg osoby
54=historia wypożyczeń wg godła
55=aktualnie wypożyczone wg osoby
56=aktualnie wypożyczone wg godła
57=wykaz osób do wezwania
58=stan zasobu - wszystkie
59=stan zasobu - nie wypożyczone / wypożyczone
5A=aktualnie wybrane operaty
5B=informacje o operatach dla danej działki
5C=wydruk kodów kreskowych
5E=wydruk działek 'przed' i 'po' z podziałem na grupy
5F=aktualnie wybrane operaty wraz z zakresem działkowym
5G=informacje o operatach dla wielu działek
5H=historia działki

6=Operaty zasobu bazowo-użytkowego
61=potwierdzenie wypożyczenia
62=wezwanie do zwrotu
63=historia wypożyczeń wg osoby
64=historia wypożyczeń wg godła

65=aktualnie wypożyczone wg osoby
66=aktualnie wypożyczone wg godła
67=wykaz osób do wezwania
68=stan zasobu - wszystkie
69=stan zasobu - nie wypożyczone / wypożyczone
6A=aktualnie wybrane operaty
6B=operaty na zadanym zakresie - działki
6C=wydruk kodów kreskowych

7=Operaty zasobu przejściowego
71=potwierdzenie wypożyczenia
72=wezwanie do zwrotu
73=historia wypożyczeń wg osoby
74=historia wypożyczeń wg godła
75=aktualnie wypożyczone wg osoby
76=aktualnie wypożyczone wg godła
77=wykaz osób do wezwania
78=stan zasobu - wszystkie
79=stan zasobu - nie wypożyczone / wypożyczone
7A=aktualnie wybrane operaty
7C=wydruk kodów kreskowych

4=Zarysy pomiarowe
41=potwierdzenie wypożyczenia
42=wezwanie do zwrotu
43=historia wypożyczeń wg osoby
44=historia wypożyczeń wg godła
45=aktualnie wypożyczone wg osoby
46=aktualnie wypożyczone wg godła
47=wykaz osób do wezwania
48=stan zasobu - wszystkie
49=stan zasobu - nie wypożyczone / wypożyczone
4A=wydruk kodów kreskowych
4E=wydruk działek 'przed' i 'po' z podziałem na grupy

3=Karta mapy ewidencyjnej
31=potwierdzenie wypożyczenia
32=wezwanie do zwrotu
33=historia wypożyczeń wg osoby
34=historia wypożyczeń wg godła
35=aktualnie wypożyczone wg osoby
36=aktualnie wypożyczone wg godła

37=wykaz osób do wezwania
38=stan zasobu - wszystkie
39=stan zasobu - nie wypożyczone / wypożyczone
3A=wydruk kodów kreskowych

8=Obrót
81=Drukuj dostawę
82=Aktualny stan map
83=Przekroczenie stanu minimalnego
84=Analityczne zestawienie obrotu
85=Syntetyczne zestawienie obrotu
86=Chronologiczne zestawienie obrotu
87=Zamknięcie roku - obrót mapami druk.
88=Wartość magazynu wg cen sprzedaży
89=Braki w pokryciu mapami
8A=Udostępnione mapy

A=Cenniki
A1=Sposób obliczania 'D' lub 'P'
A2=Sposób obliczania 'T'
A3=Sposób obliczania różny od 'D', 'P' oraz 'T'

C=Faktura VAT, SN i OA
C1=Drukuj pełną fakturę
C2=Drukuj skróconą fakturę
C3=Drukuj korygującą fakturę
C4=Drukuj kosztorys (bez fakturowania)
C5=Drukuj sprzedaż nieudokumentowaną
C6=Drukuj pełną fakturę dla MAP DRUK
C7=Drukuj wykaz MAP DRUK
C8=Drukuj sprzedaż nieudokumentowaną dla MAP DRUK
C9=Drukuj pełną opłatę administracyjną
CA=Drukuj skróconą opłatę administracyjną
CB=Drukuj korygującą opłatę administracyjną

D=Rachunek
D1=Drukuj pełny rachunek
D2=Drukuj skrócony rachunek
D3=Drukuj korygujący rachunek
D4=Drukuj kosztorys (bez fakturowania)
D6=Drukuj pełny rachunek dla MAP DRUK

D7=Drukuj wykaz MAP DRUK

9=Sprzedaż

92=Wykaz robót i faktur

93=Zestawienie niedokończonych zamówień

94=Wykaz faktur dla płatnika

95=Wystawione faktury

96=Rejestr Faktur

98=Analit. zestawienie zapłaconych odsetek

99=Sprzedaż w asortymentach

9A=Przekaz pocztowy

9B=Polecenie przelewu/pobrania

9E=Drukuj kwit KP

9F=Drukuj kwit KW

9G=Drukuj kwit KP* nie związany z zamówieniem

9H=Drukuj kwit KW* nie związany z zamówieniem

9I=Drukuj rozliczone a nie zafakturowane zamówienia

9J=Zestawienie niedokończonych zamówień dla Płatnika

9K=Sprzedaż wg cenników

9L=Sprzedaż wg obsługi

9M=Sprzedaż wg gmin i obrębów

9N=Nieodebrane zlecenia wg asortymentów

9O=Wykaz zleceń w okresie od do

9P=Sprzedaż w asortymentach + czas realizacji

F=Szkice

F1=potwierdzenie wypożyczenia

F2=wezwanie do zwrotu

F3=historia wypożyczeń wg osoby

F4=historia wypożyczeń wg godła

F5=aktualnie wypożyczone wg osoby

F6=aktualnie wypożyczone wg godła

F7=wykaz osób do wezwania

F8=stan zasobu - wszystkie

F9=stan zasobu - nie wypożyczone / wypożyczone

FC=wydruk kodów kreskowych

B=Raporty kasowe

B1=Analityczny raport kasowy

B2=Syntetyczny raport kasowy

B3=Zapłaty zaległe

B4=Zbiorczy raport kasowy

B5=Wg raportu kasowego

E=ZUD

E1=Skład zespołu

E2=ZUDy na zadanym zakresie - działki

E3=ZUDy na zadanym zakresie - rastry

E4=ZUDy aktualnie wypożyczone

E5=ZUDy aktualnie wypożyczone wg osoby

E7=drukuj ZUD

E8=drukuj ZUDy

E9=Tematy na posiedzeniu ZUD

EA=wydruk kodów kreskowych

EB=sprawozdanie statystyczne - wszystkie / nie uzgodnione / uzgodnione

0=Różne zestawienia

00=przecięcie zakresu rastrowego

04=wydruk z rejestru udostępnień dla danej osoby

05=analiza dokumentów porządek wg nazwy

06=analiza dokumentów porządek wg rozmiaru

07=zasób o błędnych zakresach rastrowych

08=mapa zasadnicza o błędnych godłach

09=operaty prawne z działkami z innej gminy niż operat

0A=centrum wypożyczeń - potwierdzenie wypożyczenia

0B=centrum wypożyczeń - wydruk kodów sterujących

0C=słownik osób - wydruk kodu kreskowego dla centrum wypożyczeń

0D=zbiorcza lista operatów

0E=wykaz operatów wg daty przyjęcia